ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ! | имени В. И. ЛЕНИНА

Бурят-Монголой ҮНЭН

...СС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

(1805) | 1955 оной августын 30, вторник | Сэн 20 мүнгэн

МАЛДАА ТЭЖЭЭЛЭЙ БАТА БЭХИ БАЗА БАЙГУУЛАЯ!

Таряа хуряалгые эрид хурдадхаха

...жэлэй таряа хуряалга урдын... ондоо онсо илгаатай байна. ...ээр, ороойото культурануу... богонихон болзор соо — хү... 10 үдэрһөө дээшэ бэшэ ...хуряажа абаха ёһотойбди. ...ёр, мүнөө жэлдэ колхо... олон газарта кукуруза та...рилгын талмай бүхыдөө ...эһэн, тиигэжэ хуряалгын ...рнүүд нилээд ехэ болоһон

...түэдэ хадаа энэ жэлэй урга... ...лгые урдынхиһаа улам эм... ябуулжа, колхозууд, ...тэ бии байгаа бүхы хүсые ...ень элсүүлхые эринэ. Нюта... партийна, советскэ орга... МТС, колхозуудай хүтэл...шэдэй зорилго юуб гэхэдэ, ...хуряалтые эрид түргэдхэхэ ...ары хэмжээ абаха ябадал ...Мүнөө таряан хаа хаанагүй ...эшээд, айража байна. Энээ...нэ гэһээр хуряажа үрдеэгүй ...лхозуудай полинууд дээрэ ...таряан айража гээгдэхэнь. ...зарим колхозуудай, МТС-...хүтэлбэрилэгшэд таряан үшөө ...эшээгүй гэһэн шалтаг му...ээр бариһаар. Яруунын, Хо... бусад аймагуудта иимэ һа...хүнүүд илангаяа олон. Теэд, ...таряанай эдеэшэнтэжэ бай...хадаад, һүүлээрнь сохихо тү...ые хэрэглээгүй байхань гай... Хуряалгые түргэдхэхын, ...ээхэгүйн тулада энэ аргые ...агүй хэрэглэхэ хэрэгтэй. ...гын үедэ тохёолдодог ...хоролтонуудые багадхаха ...таряа талха ехээр уртуулжа ...болохо хоёрдохи арга бо... мүн гэжэ партиин ЦК-...рска Пленум зааһан бай...эниие хэлбэришэгүйгөөр ...гээшэ бүхы колхозни... МТС-үүдэй хүдэлмэрилэг...үдөө ажахын мэргэжэлтэ...үн уялгань мүн. **Ургаса ху... саг болзор соонь үнгэргэхэ... гектар газар дээрэһээ 2 — ...рээнһээ дээшэшье центнер ...таряан абтадаг** байһыень ...болохогүй.

...ника дотор ургаса хуряал...ые хараад үзэхэдэ, тон ...гүй байна. Яруунын, То... Түнхэнэй, Хэжэнгын, Хоринн ...та ургаса хуряалга бүри...ехээр унжагайруулагдана. ...гол шалтагаан юуб гэхэдэ, ...дүүрэн хүсөөрөө ашаглагда... Зарим МТС-үүдтэ комбай...нуутаар заһабарилагдаһан ...мүнөө болоходо ходо эб...эдэн үдэрөөр һаатана. То...ТС-эй хүтэлбэрилэгшэд ком...ые хуряалгада илангаяа ...бэлэдхэһэн байба. Тэрэнэй ...нэ һая болотор гурбан ком... МТС-эй буусаһаа үшөө ... байгаа. Тус МТС-эй ха... Хрущевой нэрэмжэтэ кол... комбайнай орондо, оройдоо ...байн хүдэлнэ. Зарим МТС-...хүтэлбэрилэгшэд хүсэд заһаг...эбдэрхэй комбайнуудые кол... эльгээжэ, нюдэ далдалха ябадал гаргаһан байна. Түбхын түрүүндэ тэдэнэй тоодо Тарбагатайн МТС-эй директор Тантлевский, главна инженер Григорьев, мүн Жиримскэ МТС-эй директорэй уялгые дүүргэгшэ Борисов гэгшэд нэрлэгдэхэ байна.

Таряа хуряалгада харюусалгагүйгөөр хандажа, гүрэн түрын удхашанартай энэ шухала хүдэлмэриие хойшо татаха һэдэлгэ гаргаһан хүнүүдтэ зохихо хэмжээ абтаха ёһотой. Эгээл мүнөө үедэ нютагуудтахи партийна, советскэ организацинууд таряа хуряалга дээрэ бүхы комбайнууд болон бусад машинануудые дүүрэн хүсөөрнь, бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха, колхознигууд, механизаторнуудай ажалые зүбөөр эмхидхэхэ тушаа МТС-үүд, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдһөө шанга эрилтэ хэхэ ёһотой.

Комбайнууд заатагүй зерноуловительнуудтай байхаһаа гадна, набтар, найганхай таряа хуряахаар, һүни хүдэлхөөр тааруулагдаһан байха зэргэтэй. Гадна, комбайн бүхэндэ солоомо, михиинэ суглуулха түхеэрэлгэ хэхэ шухала.

Комбайнуудые бүлэг бүлэгөөрнь нэгэ газарта хүдэлгэхэ аргые үргэнөөр хэрэглэбэл хуряалгын ябаса нилээд түргэдхэгдэхэ байна. Нэгэ газарта хүдэлжэ байһан бүлэг комбайнуудые хангахын тулада шухала хэрэгтэй автомашинануудые табиха, мэшээгүүд болон бусад амһартануудаар таһалгаряагүйгөөр хангаха, комбайнуудые байлгангүй, ябууд дундань таряа буулгажа абаха тусгаар хүнүүдые заатагүй томилхо шухала.

Хуряалгые эрид шангадхахатаяа хамта, гүрэндэ таряа тушаалгые хаа хаанагүй түргэдхэхэ хэрэгтэй. Тиихын тулада колхозуудай тогууд дээрэхи хүдэлмэри зүбөөр эмхидхэхэ, таряа сэбэрлэхэ, хатааха машинануудые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха, тиин бэлэдхэлэй пунктнуудта таряа зөөлгые түхэреэн сүүдхэ соо ябуулха шухала.

Таряа хуряалга, гүрэндэ тушаалгые эрид түргэдхэхэтээ хамта, мүн кукуруза хуряажа, силос даралгые шамдуулха хэрэгтэй. Мүнөө саг орой боложо, хюруу унаха дүтэлөө. Тиимэһээ кукурузаяа хүлдөөнгүй хуряажа абаха хэрэгтэ колхозууд болон МТС-үүд шухала анхарал хандуулха ёһотой.

Хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдэй эгээл харюусалгатай үе — үбһэ, таряа хуряалта ябажа байна. Энээниие түргэнөөр үнгэргэжэ, партиин ЦК-гэй Пленумүүдэй түүхэтэ тогтоолнуудые бодото хэрэг дээрэ дүүргэхэ, КПСС-эй XX съездые ажалай амжалтануудаар угтаха гээшэ бүхы колхознигуудай, МТС-үүдэй, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй, партийна, советскэ организацинуудай нэрэ хүндын хэрэг мүн.

Нүхэд колхознигууд, механизаторнууд! Таряагаа түргэнөөр, эрхим шанартайгаар хуряажа, гүрэнтээ саг соонь тоосохо хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэе.

Республикын аймагуудта үбһэ хуряалгын ябаса тухай 1955 оной августын 25-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Үбһэ сабшалга	Үбһэ хуряалга
Б-Кударын	108,5	98,0
Прибайкальска	106,6	96,4
Кабанскын	104,5	97,3
Закаменай	96,0	92,8
Түнхэнэй	87,2	95,6
Кударын	87,0	89,5
Тарбагатайн	83,3	96,8
Иволгын	83,1	91,2
Торнин	80,4	89,1
Сэлэнгын	77,2	91,9
Курумканай	68,4	98,9
Бичурын	66,5	94,1
Заиграйн	66,1	89,0
Кяхтын	65,3	96,5
Яруунын	62,4	69,1
Баргажанай	61,3	92,8
Хориин	60,0	79,2
Мухаршэбэрэй	55,3	93,1
Зэдын	53,5	89,9
Хэжэнгын	49,9	68,4
Баунтын	24,0	90,9

Эмхигүй хүдэлмэриин хойшолон

Кяхтын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой комплексно нэгэдэхи бригадада (бригадирынь нүхэр Содномов) кукурузаар силос даралгын воскресник августын 28-да үнгэргэгдэхэ гэһэн байгаа. Воскресниггтэ хабаадалсаха гэжэ Кяхта городой промкомбинадай, госбанкын, райпотребсоюзай хүдэлмэрилэгшэд, хамтадаа 70 гаран хүн ерээ һэн. Мүн Погранична МТС-эй Мункуевай тракторна бригадын тракторна косилкын нэгэ агрегат, 4 автомашина хүдэлмэрилхөөр хараалагдаһан байба.

Гэбэшье, тракторна сенокосилка субботын үдэшэ кукуруза хуряаха газартаа ерэхэ ёһотой аад, үглөөдэрынь үдэрэй хоёр часта ерэһэн байгаа. Теэд кукуруза хадажа, хоёр-гурба тойроод, тэрэ сенокосилка эбдэршоо. Юуб гэхэдэ, тус сенокосилкын башмагууд эбдэршэһэн байна. Энэ шалтагаанһаа боложо, туһаламжа үзүүлхээ ерэһэн 70 хүнэй 30-ыень, үшөө 2 морин косилкые кукуруза хадалгада табиха баатай бологдоо һэн. Тиигэжэ силосорезкэдэ хүдэлхэ, хадагдаһан кукурузые автомашинануудта ашаалха хүнүүд дутажа, үдэрэй эдеэлгэн болотор оройдоо 15—20 тонно силос дарагдаһан байба. Тиигэжэ үдэшэ болотор 50 тонныи таһалга дүүргэжэ шадангүй, тэрэнээ бүгэлэнгүй орхёо.

Иигэжэ Маленковой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Ц. Б. Доржиев, парторганизациинь секретарь нүхэр Цыремпилов) ниитынгээ малда хүсэд хүрэхэ тэжээл бэлэдхэхын тула оролдонгүй, воскресниггтэ ерэһэн хүдэлмэришэдэй ажалые зүбөөр эмхидхэжэ шадаагүй байна.

А. Бадмаев.

Мүрысөө үүсхэгшэ Сырендоржо Ангаров абаһан уялгаяа дүүргэбэ

Үбһэ хуряалгада гарахынгаа урда тээ Түнхэнэй аймагай Кыренэй МТС-эй тракторна сенокосилкын машинист Сырендоржо Ангаров хүдэлмэриин 30 үдэр соо 700 гектарай үбһэ сабшаха социалистическэ уялга абаад, мүрысөө дэлгэрүүлхыень республикын машинистнуудта хандаа һэн. Тиин нүхэр Ангаровай хүтэлбэрилдэг агрегадайхид «Путь Ленина» колхозой сабшалан дээрэ гараһан түрүүшынгээ үдэрнүүдһээ абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ эхилһэн байна. Үдэр бүри тэдэнэр 25—27 гектарай үбһэ сабшажа байгаа.

Абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө шангаар тэмсэһэнэй ашаар тус агрегадайхид хүдэлмэриин 28 үдэр соо 755 гектарай үбһэ сабшаба.

Нүхэр Ангаровтай хамта хүдэлһэн агрегадай гэшүүд: трактористнууд Иван Тонтоев, Лобсонима Гергенов, машинистнууд Сырендоржо Тонтоев, Виктор Холхоев гэгшэдэй шэн зоригто ажалые тэмдэглэхэ шухала.

Энэ агрегадайхид иимэ амжалта хайшан гээд туйлааб гэхэдэ, түрүүшын үдэрһөө хүдэлмэриингөө графигые наринаар сахижа ябаа. Тэдэнэр үглөөниинь 5 часта ажаллажа захалаад, һүниин 2 час болотор хүдэлмэрилдэг байгаа.

С. Хальбаева.

Механизаторнуудай туһаламжа хэрэгтэй

Адуу малаар баян Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозойхид энэ жэлдэ ниитынгээ малда хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлдэжэ абахын тулада шангаар тэмсэжэ байна. Үнгэрэгшэ хабар 450-яад гектарта кукуруза таригдажа, мүнөө энэ үнэтэ культурын эшэ намаануудаар силос дарагдажа байнхай. Кукурузын эшэ намаануудаар хамта 500-гаад тонно эрхим шанартай силос дарагдаа.

Гэбэшье, тус колхоздо үбһэ хуряалгын ажал ехэтэй гол хүдэлмэринүүд ехэнхидээ гараар, морин механизмуудаар хэгдэнэ. Юуб гэхэдэ, Сэлэнгын МТС-үүдэй тус колхоздо эльгээгдэһэн үбһэ сабшалгын, тармалга ба сомолгын тракторна агрегадууд энэ зундаа ехэнхи сагаа миин хэбтэжэ үнгэргэбэ. Тэдэнэр заһабарилга муутай байһан дээрэһээ саг үргэлжэ эбдэржэ байгаа. Тракторайнь эбдэрхэй байһан дээрэһээ һүри хаяха нэгэ механизм үнихэнэй хэбтүүлэгдэжэ байнхай. Колхозтой баталһан договорой ёһоор нүхэр Дансаруновай хүтэлбэрилдэг тракторна нэгэдэхи бригадынхид энэ жэлдэ 1800 гектарай үбһэ сабшаха ба тэрэнээ тармаха байһан аад, мүнөө оройдоол 700-гаад гектарыень сабшаа. Эндэ 500-гаад гектар үбһэн сабшагдаад, хуряагдантүй хэбтэжэ байна.

Ниитынгээ малда үбэл хабарай һаранuудта хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлдэжэ абахын тулада энэ колхоздо үшөөл ехэхэн хүдэлмэри хэгдэхэ байна. Тиимэһээ механизмуудые үргэнөөр хэрэглээгүй һаа, энэ шухала хүдэлмэриие амжалтатайгаар дүүргэхын аргагүй. Мүнөө ургаса хуряалгын хүдэлмэринүүд захалжа, хүнүүд үсөөрөөд, тэжээл бэлэдхэлгэ дээрэ механизаторнуудай туһаламжа бүришье аргагүйгөөр хэрэгтэй болоо.

Д. Бадмажапов.

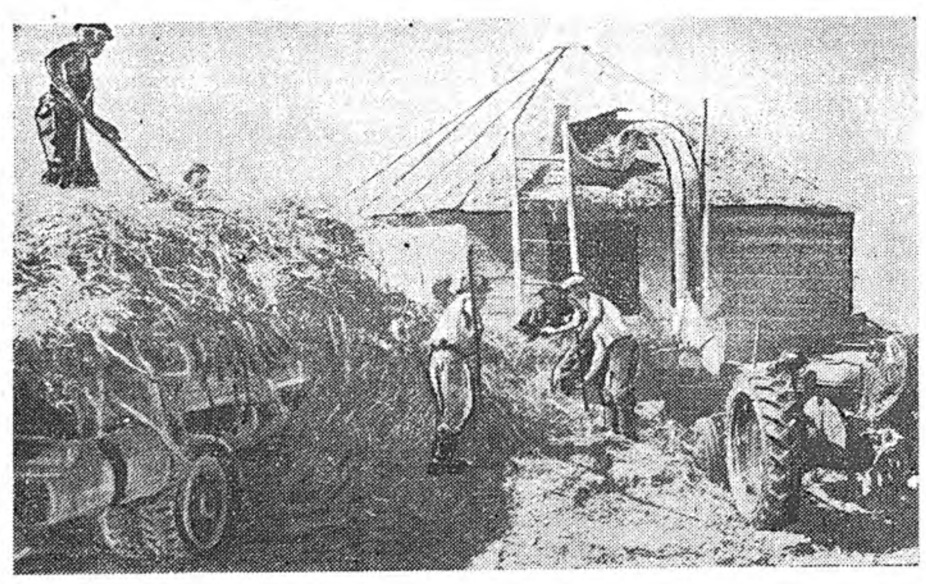

Эдэ үдэрнүүдтэ Зэдын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо кукуруза хуряалгын, силос даралгын халуун хүдэлмэринүүд ябажа байна. Кукурузын сабшагдаһан ногоон эшэ намаануудые зөөхэ хүдэлмэридэ ашаанай гурбан автомашина табигдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Шэнэ байра гэжэ газарта шулуугаар баригдаһан силосно башни соо силос дарагдажа байна.

Ф. Моренецын фото.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ ба КПСС-эй обкомдо

1955 ондо республикын колхозуудай малажалай фермэнүүдые уһаар хангаха ба малые автоматическаар уһалдаг болохо тухай

Һаяхан БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет ба КПСС-эй обкомой бюро 1955 ондо малажалай фермэнүүдые уһаар хангаха ба малые автоматическаар уһалдаг болохо тухай асуудалые хаража үзэбэ. Тиигээд ниитын малые хүсэд хүрэхэ уһаар хангаха зорилгоор 1955 ондо республикын колхозуудай малажалай фермэнүүдые уһаар хангаха ба малые автоматическаар уһалдаг болохо тухай түсэб баталаад, иимэ тогтоол абаа:

Уһа гаргаха ба малые автоматическаар уһалдаг болохо талаар хүдэлмэри хэхынь тулада арбан хоног соо колхозуудые проектно-сметнэ документацяар хангаха гэжэ «Бурмонголпроектын» проектнэ контор (нүхэр Смыслов), «Сибгипрогорсельстрой» гэжэ проектнэ институдай Бурят-Монголдохи филиал (нүхэр Полозов) уялгалагдаба.

Уһа гаргаха ба малые автоматическаар уһалха шухала хэрэгтэй бүхы материалнуудаар колхозуудые хангаха гэжэ «Бурмонкоопсоюз» (нүхэр Манзырев), «Сельхозснаб» (нүхэр Красиков) уялгалагдаба.

10 хоног соо «Бурмонголпроекттэй» хамтадаа «Уһа абалга ба колхозуудай малажалай фермэнүүдтэ автоуһалуури хэхэ тухай» гэһэн плакат 1000 хэһэг тиражтайгаар хэблэн гаргаха гэжэ БМАССР-эй Хүдөө ажахын министерство уялгалагдаба.

Энэ жэлэй октябриин 1 болотор хүдэлмэреэ дүүргэхэ хараатайгаар уһа гаргаха ба малые автоматическаар уһалха хүдэлмэринүүдые оперативно-эмхидхэлэй болон техническэ талаарнь хүтэлбэрилжэ байха гэжэ БМАССР-эй Хүдөө ажахын министерство (нүхэр Иванов), мүн МТС-үүдэй директорнүүд уялгалагдаба.

Уһа гаргаха ба малые автоматическаар уһалдаг болохо гэһэн даалгабаринуудай энэ тогтоол соо заагдаһан болзорто дүүргэгдэхынь тулада шухала бүхы хэмжээнүүдые абаха гэжэ КПСС-эй айкомууд болон аймгүйсэдкомууд уялгалагдаба.

Уһа гаргаха ба малые автоматическаар уһалха хүдэлмэри хэгдэһэн газарнуудые саг болзортонь ашаглалгада оруулха гэжэ республикын Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи колхозно барилгын управлени (нүхэр Сметанин) уялгалагдаба.

Түсэбөө үлүүлэн дүүргэнэ

Яруунын аймпромкомбинадай сабхиин мастерской хахад жэлэйнгээ түсэбые 175 процент, июль һарынгаа даалгабариие 187,5 процент дүүргэһэн байна.

Түрүү мастернууд Василий Сидорко, Петр Туголуков гэгшэд үдэр бүриингөө даалгабариие саг үргэлжэ үлүүлэн дүүргэнэ.

С. Васильев.

...эй парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэд «...дай-Демократическа Чехословакиин 10 жэл» гэжэ выставкые хараба

...Л. М. Каганович, Г. М. ...в, А. И. Микоян, М. Г. Пер... М. А. Суслов Москвагай ...ниин нэрэмжэтэ культурын ...алтын центральна паркда «Арадай-Демократическа ...акиин 10 жэл» гэжэ выс... августын 27-до хараа.

...нистическэ партиин ба Со... правительствын хүтэлбэри...е Чехословацка Республи... ССР-тэ байдаг Онсо ба Бү...э Посол Я. Вошаглик, посольствын хүдэлмэрилэгшэд, выставкын директор И. Тауфер ба выставкын хүдэлмэрилэгшэд угтаа.

Нүхэд Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, М. Г. Первухин, М. А. Суслов выставкэ соо хоёр час боложо, хани барисаата чехословацка арадай экономикын болон культурын амжалтануудые харуулһан экспонадуудтай һайнаар танилсаа. Выставкын директор И. Тауфер тайлбарилан хэлэжэ үгөө.

(ТАСС).

„Советскэ хэблэл“ гэжэ шэнэ журнал

...жэлэй октябрьһаа «Советскэ ...» гэжэ журнал һара бүри гар...эхилхэнь.

...лай хуудаһануд дээрэ со... хэблэлэй асуудалнуудаар шу...хала статьянууд, корреспон...нууд, очеркнууд, фельетонууд, ...нүүд хэблэгдэжэ, централь... нютагуудтахи газетэнүүдэй, ...удай, номой болон жур...хэблэлнүүдэй, радиогой ре...удай, полиграфиин пред...удай ажал-ябуулгые ха... байна.

...листнуудай хүдэлмэриин ... асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэ журналда ехэхэн һуури эзэлхэ, газетэнүүд, журналнууд ба бусад хэблэлнүүдэй шэнжэлэлнүүд, мүн тэрэшэлэн редакцинууд, хэблэлнүүд болон типографинуудай хүдэлмэриин дүй дүршэл андалдалгын, хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэдые бэлэдхэхэ, мэргэжэлыень дээшэлүүлхэ асуудалнуудаар матёриалнууд саг үргэлжэ хэблэгдэжэ байха.

Журнал соо мүн гадаадын хэблэл тухай статьянууд, журналистнуудай гадаадын ба уласхоорондын организацинуудай ажал-ябуулга харуулагдаха юм.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

Кремлёвско Ехэ ордон соо Шахтёрой үдэртэ зорюулагдаһан баярай заседани болобо

Хүдэлмэришэн ангиин түрүү отрядуудай нэгэн—советскэ горнягуудай олон мянган армиин шэн зоригто ажалые тусгаар хүндэлжэ, тэмдэглэхын тула найман жэлэй саада тээ СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар тогтоогдоһон, бүгэдэарадай һайндэр—Шахтёрой үдэрые советскэ арад августын 28-да тэмдэглээ.

Шахтёрой үдэрэй урда үдэр столицын партийна, советскэ, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай түлөөлэгшэдэй, СССР-эй Нүүрһэнэй промышленностиин министерствын болон нүүрһэнэй промышленностиин предприятинуудые барилгын министерствын хүдэлмэрилэгшэдэй баярай заседани Кремль соо болоо. Заседаниин нээгдэхын урда тээ Кремлёвско Ехэ ордон соо нүүрһэнэй промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд, солото шахтёрнууд, Социалистическэ Ажалай Геройнууд, министерствын хүдэлмэрилэгшэд олоороо сугларба.

Үдэшын зургаан час. Нүхэд Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, М. Г. Первухин, М. А. Суслов, КПСС-эй ЦК-гэй секретарьнууд А. Б. Аристов, Н. И. Беляев, Д. Т. Шепилов, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо И. Ф. Тевосян, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ А. М. Пузанов, ажалшадай депутадуудай Московско областной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ А. П. Волков, КПСС-эй МГК-гэй секретарь И. Т. Марченко, ВЦСПС-эй түрүүлэгшын орлогшо Л. Н. Соловьев, СССР-эй министрнүүд, нүүрһэнэй промышленностиин новаторнууд ба бусад нэрьемэ альга ташалгаар угтагдан президиумдэ ерэжэ һууба.

КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүдэй составые баярай заседаниин хүндэтэ президиумдэ һунгаха гэһэн дурадхалые сугларагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаа.

СССР-эй Нүүрһэнэй промышленностиин министр А. Н. Задемидко Шахтёрой үдэр тухай элидхэл хэбэ.

Баярай заседани дээрэ ВЦСПС-эй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Л. Н. Соловьев, ВЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарь нүхэр В. Е. Семичастный гэгшэд амаршалгын үгэнүүдые хэлээ. Мүн Чехословацка Республикын ба Польско Арадай Республикын шахтёрнуудай амаршалганууд уншагдаһан байна.

(ТАСС).

Кокчетавска область миллион гектар шэнэ газар хахалба

АЛМА-АТА, августын 25. (ТАСС). Кокчетавска областиин колхозууд болон совхозууд КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ мүрысөөндэ орожо, шэнэ ба боро газар хахалха уялгаяа нилээд ехээр үлүүлэн дүүргэв. 1956 ондо ургаса абахын тулада мүнөө миллион шахуу гектар газар хахалагдаад байна. Нёдондо ба мүнөө жэлдэ хамта дээрээ областьда 2182 мянган гектар шэнэ газар хахалагдаа.

Шэнэ газар хахалалга үргэлжэлһөөр.

Нарин нооһотой хонидой 2150 шэнэ отаранууд

СТАВРОПОЛЬ, августын 25. (ТАСС). Ставрополиин колхозууд болон совхозууд нарин нооһотой хонидые үсхэбэрилгэдөө нилээд ехэ амжалтануудые туйлаба. Үнгэрһэн жэлдэ хонин бүриһөө 3,7 килограмм нооһон хайшалагдаһан байгаа һаа, мүнөө жэл табан килограммһаа үлүү нооһон абтаа. 100 гектар эдлүүриин газарта хүртэдэг нооһон 58 килограммаар ехэ болоо. Энээнэй ашаар гүрэндэ 4 мянга гаран тонно нооһо үлүүсэ тушаагдаба. Хизаар дотор хонидой тоо толгой 22 процентээр шахуу олошороо.

Колхозууд болон совхозуудта мериноc хонидой 2150 шэнэ отаранууд эмхидхэгдэжэ байна. Энэ хадаа нёдондонойхиһоо 900 отараар олон болоно.

Шэнэ газарай таряан шэнэ харгыгаар зөөгдэнэ

БУЛАЕВО. (Хойто-Казахстанска область), августын 23. (ТАСС). Маленковой нэрэмжэтэ совхозтой Булаево гэжэ станциие холбоһон шэнэ түмэр харгыгаар шэнэ газарта ургуулагдаһан таряан зөөгдэжэ эхилбэ. Ждановай нэрэмжэтэ совхоз Булаевска элеваторта таряагаа шэнэ харгыгаар бултанһаа түрүүн эльгээгээ.

Шэнэ булад замаар Хойто-Казахстанска, Кокчетавска ба Омско областьнуудай районуудай таряан зөөгдэхэ байна.

Краснодарска сай

ЛАЗАРЕВСКОЕ. (Краснодарска хизаар), августын 23. (ТАСС). Хара далайн эрьеэр, Адлерһаа Туапсе хүрэтэр, хадын урда хажуугаар сайн плантацинууд нэмжыжэ харагдадаг. Эдэ плантацинууд гурба мянга гаран гектар талмай эзэлдэг юм.

Лазаревска район сайн ургаса абадагаараа суурхадаг байна. Тус районой сай ургуулагшад сайн набша суглуулха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ. Маленковой нэрэмжэтэ колхоз илангаяа ехэ ургаса хуряагаа. Эндэ гектар бүриһөө 2 тонноһоо үлүүтэй ногоон набша суглуулагдана.

Дагомысска фабрика жэлэйнгээ түсэбһөө гадуур 15 тонно сайн ногоон набша бүйлуулаа. 1950 онойхитой сасуулбал продукциин өөрынь үнэ 30,5 процентээр доошолуулагдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сибириин ба Дальна Востогой хонишодой областьнууд хоорондын зүблөөндэ хабаадагшад: (зүүн гарһаа) Красноярска хизаарай Устьянска МТС-эй главна зоотехник И. И. Гильдебранд, мүн тэрэ хизаарайхид—Курагинска районой Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой ОТФ-е даагша И. Н. Петров, Минусинска районой «Искра Ленина» колхозой хонишон А. Ф. Филатов, Шушенска районой Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой ОТФ-е даагша А. А. Казанцев, Краснотуранска районой «Памяти Ленина» колхозой ОТФ-е даагша М. И. Гужев, Омско областиин Марьяновска районой Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишон Э. А. Гиляр, мүн тэрэ областиин Ульяновска районой «Новая жизнь» колхозой хонишон М. М. Шварц.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сибириин ба Дальна Востогой хонишодой областьнууд хоорондын зүблөөндэ хабаадагшад: (зүүн гарһаа) Читын областиин Агын Бурят-Монголой национальна округой Агын аймагай «Коммунизм» колхозой хонишон Д. Балданова, мүн тэрэ аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишон Ц. Цыдыпов, Читын областиин Оловянинска районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон Д. Ц. Намтаров, Бурят-Монголой АССР-эй Яруунын мяханай совхозой хонишод Х. Б. Цыренова, Д. Н. Дондокова, Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой ОТФ-е даагша Ж. У. Бадмаев, Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой ОТФ-е даагша Р. Б. Будаев.

А. Мантаевай фото.

Хони үсхэбэрилгөөр Сибириин ба Дальна Востогой областьнууд хоорондын зүблөөн

Августын 27-нэй үглөөнэй заседани дээрэ Российска Федерациин Совхозуудай министерствын коллегиин гэшүүн, хони үсхэбэрилгын талаар главна инспектор нүхэр **Брызгалов** түрүүлэн үгэ хэлэбэ.

— Энэ зүблөөн дээрэһээ харахада хүдөө ажахые эрид хүгжөөн дэбжээхэ тухай парти, правительствын табиһан зорилгонуудые Сибириин болон Дальна Востогой колхозниугууд, хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэд зүбөөр ойлгожо, тэрэниие бэелүүлхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна. Колхоз болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд хүдөө ажахые түсэблэхэ шэнэ гуримые хэрэглэн, ажахыдаа бии байһан арга боломжонуудые гүйсэдөөр элирүүлхэ, ашаглаха хэмжээнүүдые абана, —гэжэ нүхэр Брызгалов үгэеэ үргэлжэлүүлнэ. — Сибириин ба Дальна Востогой совхозууд РСФСР дотороо ехэхэн һуури эзэлнэ. Һүүлэй жэлнүүдтэ тэдэнэй хүдэлмэри нилээдгүй һайжараа. Хэрбээ 1954 ондо республикын совхозууд хонин бүриһөө дунда зэргээр 3,4 килограмм ноохо хайшалһан байгаа һаа, 1955 ондо 4,0 килограмм хайшалһан байха юм. Тиигэбэшье, үшөөл олон совхозууд, илангаяа Красноярска хизаарай, Читын областиин совхозууд хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Жэшээлбэл, Читын областиин совхозууд 100 хонин бүриһөө оройдоол 65 хурьга абана. Эндэ хониной орооной кампаниие, илангаяа искусственна үрэжүүлгые тон муугаар эмхидхэнэ, тэрээнһээ боложо олон хонид һубайрна.

Һайн үүлтэрэй нарин ба нарибтар ноохотой хонидой тоо толгойе түргэнөөр олошоруулха, ноохо ехээр хайшалдаг болохо зорилго Сибириин ба Дальна Востогой хонишодой үмэнэ табигдаад байһан тухай тогтожо хэлэхэ зуураа, нүхэр Брызгалов иигэжэ тодорхойлно:

— Красноярска хизаарай Хакасска автономно областиин түрүү хонишон нүхэр Брюханов 100 хонин бүриһөө 140—142 хурьга абадаг байна. Ямар аргаар иимэ амжалта туйланаб гэхэдэ, нэгэдэхеэр, ороодой кампаниин үедэ ороондо ороход эхэ хонидые һайнаар бэлэдхэнэ, тэдэниие һайнаар эдеэлүүлжэ, харууһалаа. Хоёрдохёор, энэ шухала хүдэлмэриие эмхидхэхэ осеменаторнуудай кадрые һайнаар бэлэдхэнэ. Тиихэдэ хонидоо үбэл ба хабар эртэ хурьгалуулна. Кошарна аргые эндэ али болохоор нэбтэрүүлдэг юм.

Удаалан үгэ хэлэһэн БМАССР-эй Хүдөө ажахын министерствын главна инспектор нүхэр **Ильин** гол түлэб бүдүүн ба концентрированна тэжээлээр хонидые хангаха тухай, хонидые үбэл хурьгалуулха болон үүлтэрыень һайжаруулха тухай хөөрэһэн байна.

Ставропольско хизаарһаа зүблөөндэ хабаадалсахаяа ерэһэн делегациин хүтэлбэрилэгшэ нүхэр **Ноздрачев** хизаартаа һайн үүлтэрэй, нарин ба нарибтар ноохотой хонидые яажа үсхэбэрилдэг тухайгаа хөөрэбэ.

—Манай хизаар һая болотор шэрүүн ба шэрүүбтэр ноохотой хонитой һэн. Харин хониной үүлтэр һайжаруулха хүдэлмэри ябуулһанай, тэдэнэй харууһа ба эдеэлүүлгые һайжаруулһанай ашаар мүнөө нилээд амжалта туйлагдаа. 1943 онһоо 1955 он хүрэтэр хонидоймнай тоо толгой таба дахин олошороо, 90 процентнь нарин ба нарибтар ноохотой болоо. Хэрбээ 1951 ондо хизаарай колхозуудта дунда зэргээр хонин бүриһөө 3,6 килограмм ноохон хайшалагдаһан байбал, мүнөө 1955 ондо хизаар соогоо хонин бүриһөө 4,7 килограмм ноохо хайшалһан байнабди,—гэжэ нүхэр Ноздрачев хэлэбэ.

Ставрополиин хонишод наукын туйлалтанууд болон түрүүшүүлэй дүй дүршэлые дэлгэрүүлһэнэй ашаар «кавказская», «ставропольская» гэжэ шэнэ, үлэмжэ һайн үүлтэрэй хонидые һүүлэй жэлнүүдтэ бии болгоһон байна. Хонишодой дунда Сталинска шангай лауреат гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэ олоһон хүнүүд олон.

—Теэд манай хизаарай колхозууд болон совхозууд туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарангүй, хонидойнгоо тоо толгойе ба ашаг үгэлгые улам саашань ехэ болгохын түлөө тэмсэнэ. Ноохо гүрэндэ тушааха түсэбөө хизаарнай болзорһоонь урид дүүргээд, нёдондоной хидо орходоо мүнөө жэл 40 гаран мянган центнер ноохо үлүү ехээр тушааба,—гэжэ нүхэр Ноздрачев үргэлжэлүүлнэ.

—Сибириин хонишод һайн үүлтэрэй хони үсхэбэрилхэ талаар бии байһан баян дүй дүршэл ба наукын туйлалтануудые хэрэглэн, Сибириие орон дотороо нарин ба нарибтар ноохотой хони үсхэбэрилгын хоёрдохи база болгожо шадаха гэжэ Ставропольско хизаарай хонишод батаар найдана,—гэжэ нүхэр Ноздрачев хэлэбэ.

Һүүлээрнь РСФСР-эй Хүдөө ажахын министерствын хони үсхэбэрилгын главна инспекциин ба Ставрополиин хонишодой даалгабаряар нүхэр И. Ф. Ноздрачев зүблөөндэ хабаадалсаһан хизаарнууд болон областьнуудай түлөөлэгшэдтэ «Хонишоной библиотечкэнүүдые» барюулба.

Омско областиин совхозуудай управлениин ахалагша зоотехник **В. А. Девизоровто** зүблөөнэй түрүүлэгшэ үгэ үгэнэ.

— Манай Омско областиин совхозууд ороной бусад областьнуудай колхозууд болон совхозуудтал адли гүрэндөө нарин ба нарибтар ноохо ехээр үгэхын түлөө хонидой үүлтэр һайжаруулгаар горьтойхон хүдэлмэри хэжэ байдаг,—гэжэ тэрэ хэлэбэ. —Дайнай һүүлэй жэлнүүдтэ советскэ ба алтайска меринос үүлтэрэй хусануудые хэрэглэжэ байһанаа һүүлэй жэлнүүдтэ грозненско меринос үүлтэрэй хусануудые хэрэглэнэбди. Иигэжэ үүлтэр һайжаруулгын ехэ хүдэлмэри хэһэнэй ашаар 1940 ондо хонин бүриһөө дунда зэргээр 2,2 килограмм ноохо хайшалдаг байһан һаа, мүнөө 4 килограмм хайшалдаг болообди. Областиин совхозууд гүрэндэ ноохо тушааха түсэбөө 109 процент дүүргээ. Тиихэдэ Черлакска совхоз 30 мянган хонидойнгоо тус бүриһөө 5 килограмм ноохо хайшалһан байна.

Удаань нүхэр Девизоров бэлшээриин газарнуудые уһаар хангаха, хонишодто культурно-ажаһуудалай зохид һайн услови бии болгохо, тэдэниие урмашуулха хэмжээнүүдые абаха шухала байһан тухай хэлээ.

—Совхозуудай хонишодто салин хүлһэнэй багаар үгтэдэг дээрэһээнь зарим хүнүүд хүдэлхэ дурагүй,—гэжэ тэрэ хэлэбэ.—Энэ ушарһаа боложо, дүй дүршэлтэй һайн хүдэлмэришэ хүнүүдые хонишодоор удаан саг соо байлгаха аргагүйдэнэбди. Хонишодой салин хүлһые дээшэлүүлхэ, тиигэжэ тэдэниие материальна талаарнь урмашуулха тушаа Совхозуудай министерство хэмжээ абаха ёһотой.

—Һүүлэй арбан жэл соо манай колхоз хонидойнгоо тоо толгойе олошоруулха, ашаг үгэлгыень дээшэлүүлхэ талаар нилээд хүдэлмэри хээ. Энээниие хони үсхэбэрилгэһөө ородог гансахан олзо доход дээрэһээ хаража болохо байна. Манай колхоз 1945 ондо ноохо хайшалалгаһаа арайхан гэжэ 45 мянган түхэриг абадаг байһан һаа, мүнөө жэл хахад миллион түхэриг абаабди,—гэжэ Яруунын аймагай «Улаан Туяа» колхозой ОТФ-е даагша нүхэр **Нимбуев** хэлэбэ.

Удаань тэрэ һайн байрануудые бэлдэнгүйгөөр, үбһэ тэжээл муутайгаар хонидые үбэл хурьгалуулхада ямар бэрхэшээлнүүдэй ушардаг байһан тухай зүблөөндэ хабаадагшадта хөөрэжэ үгэбэ. Үнгэрэгшэ үбэлдөө колхоз 2 мянгаад толгой хонидые эртэ хурьгалуулһан байгаа. Теэд байра муутай, үбһэ тэжээлэй дутамаг байһан дээрэһээ үбэл гараһан хэдэн зуун хурьгад гарзалһан байна.

—Хонидые хабар эртэ, үбэл хурьгалуулха аргын үлүү һайн байһандань манда ямаршье ажаг һэжэг үгы. Энээн тухай манай хуршэ колхозуудай, мүн өөһэдэймнайшье зарим отарануудай туйлаһан амжалтанууд эли тодоор харуулжа үгэнэ. Тиимэһээ энэ шэнэ аргые хэрэглэхын урда тээ хонидойнгоо байрые һайнаар заһабарилха, бэлэдхэхэ, үбһэ тэжээлээ зөөжэ абаха хэрэгтэй,—гээд тэрэ үгэеэ дүүргэнэ.

Тэрэнэй һүүлдэ СССР-эй Хүдөө ажахын министерствын хони үсхэбэрилгөөр главна инспекциин ахалагша инспектор нүхэр **Луценкодэ** үгэ үгтэбэ.

—Сибирьтэ нарин ноохотой хонидые гансашье үсхэбэрилжэ болохо бэшэ, харин иимэ хонидые үсхэбэрилхэдэ бүри таатай байна гэжэ тэрэ хэлэбэ. —Сибирьтэ, тэрэ тоодо Байгал шадар эгээл хонидой олоороо бэлшэжэ ябаха үргэн уужам тала дайда бии, ногоониинь шанар һайнтай, эндэхи ажалшад хэдэн зуун жэлэй хони үсхэбэрилжэ байһан дүй дүршэл ехэтэй. Теэд хонидой үүлтэр һайжаруулха талаар үшөөл тон бага юумэ хэгдээд байна.

Имагтал эрхим үүлтэрэй эхэ хонидто орходоо амидынгаашье шэгнүүрээр, ноохооршье хоёр дахин үлүү хусануудые хэрэглэдэг болохо шухала гэжэ тэрэ хэлэбэ. Мүн тэрэшэлэн нүхэр Луценко хонидто ногоон конвейер эмхидхэхэ, хурьгадые зүбөөр түлжүүлхэ, малай байрануудтахи, бэлшээри дээрэ худагһаа уһа абаха, ажал ехэтэй бусад хүдэлмэринүүдые механизацилха тухай хэлээ.

Энэ жэлдэ хонидойнгоо тоо толгойе бүхы колхозоороо хайшан гэжэ 26 процентээр гэхэ гү, али 2818 толгойгоор олошоруулһан тухайгаа Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг Хэжэнгын МТС-эй зоотехник нүхэр **Константинова** хөөрэжэ үгэбэ. Энэ колхоздо зарим хонишод, жэшээлхэдэ, Пүрбэ Очирова 100 эхэ хонин бүриһөө 106, Цыпилма Ванзатова 220 эхэ хонинһоо 230 хурьга абажа түлжүүлһэн байна. Чимит Намсараев 600-гаад толгой эрьенүүдые хаража байгаад, нэгыеншье үхүүлэнгүйгөөр ондо оруулаа. Үнгэрэгшэ жэлдэ колхоз хонин бүриһөө 1,4 ноохо хайшалһан һаа, энэ жэлдэ 2,180 грамм хайшалаа. Энэ амжалта имагтал хонидые үбэл түрүүлдэг болоһоной ашаар туйлагдаһан байна. Ерэхэ үбэлдөө бүхы хонидойнгоо 70 процентһээ үсөөн бэшые хурьгалуулхын тулада мүнөө хонид искусственна аргаар үрэжүүлэгдэжэ байнхай. Мүнөө 1500-гаад хонид үрэжүүлэгдээ. Искусственнаар үрэжүүлхэһээ һара урдуур эндэ эхэ хонид хурьгадһаан илгагдана, хусанууд һайн тэжээлдэ табигдана. Хонидые искусственнаар үрэжүүлхэ хүдэлмэриие ахалагша хонишод өөһэдөө үнгэргэдэг байха юм.

Зарим газарта һая гараһан хурьгадай арбаад хоноод байхадаа олооро доторoo үбдэдэг, тиигэжэ гарзалдаг байһан тухайнь Агын национальна округой Кировэй нэрэмжэтэ колхозой зоотехник нүхэр **Бильдушкин** хэлэбэ.

—Һүүлэй жэлнүүдтэ манай колхоздо хонид оройдоо һубайрахаяа болёошье һаа, һая гараһан хурьгад дотороо үбдэжэ олоороо үхэнэ, тиигэжэ абаһан хурьгадайнгаа 60—70 процентыень түлжүүлнэбди,—гэжэ тэрэ хэлэбэ.—Теэд бидэнэр энэ үбшэниие эмшэлхэ аргагүйдэнэбди, научна эмхи зургаанууд болон эрдэмтэд туһалнагүй.

Удаань тэрэ һүүлэй хэдэн жэл соо хони үсхэбэрилхэ талаар колхозойнгоо туйлаһан амжалтанууд тухай хэлэбэ. Энэ жэлдэ колхоз 3 миллион 500-гаад мянган түхэригэй олзо оруулаа, тэрэнэй хахадһаа ехэнхинь гүрэндэ хониной ноохо тушаалгаһаа ороо.

Агын национальна округой «Коммунизм» колхозой суута хонишон нүхэр **Балдановада** үгэ үгтэнэ.

1930 онһоо хойшо хони харанаб,—гэжэ нүхэр Балданова хэлэбэ. — Энэ саг соо нилээд дүй дүршэлтэй бологдоо. Тиигэжэ энэ жэлдэ 500-гаад хони хаража байгаад, тус бүриһөөнь дунда зэргээр 4,970 грамм ноохо хайшалааб. Энэ амжалта бэлээр туйлагдаагүй. Нилээд оролдосотойгоор хүдэлмэрилһэн, хонидоо тураангүйгөөр ондо оруулһан байнаб. Тиигээд би хойто жэлдэ 100 эхэ хонин бүриһөө 108 хурьга абажа түлжүүлхэ, хонин бүриһөө 5,2 килограмм ноохо хайшалха уялга абаад, Бурят-Монголой АССР-эй Зэдын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой эрхим хонишон Бата Чойбсоновые социалистическэ мүрысөөндэ уринаб, — гэжэ хэлэнэ. Эдэ үгэнүүдыень зүблөөндэ хабаадагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаба.

Харюудань эрхим ажалаараа республика доторoo нилээд мэдээжэ болоһон Зэдын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой хонишон **Бата Чойбсонов** президиумэй столой сааһаа бодожо, үгэ хэлэхэеэ трибунада гарана.

— Агын суута хонишон нүхэр Балдановагай уряалые хүндэтэй дээрэ хүлеэн абаад, ерэхэ жэлдэ 100 эхэ хонин бүриһөө 110 хурьга абажа түлжүүлхэ, хонин бүриһөө 3,5 килограмм ноохо хайшалха, мүн хаража байгаа бүхы хонидоо үбэлжэлгын үедэ гарзалуулхагүй гэһэн уялга абанаб, — гэжэ үбгэн хонишон суглараагшадай нэрьемэ альга ташалган доро үгэеэ дүүргэнэ.

Үгэ хэлэлгэнэй дүүрэхэдэ элидхэлшэ нүхэр **Есаулов** түгэсхэлэй үгэ хэлэбэ.

— Сибирь хадаа ороной бусад районуудта орходоо хони үсхэбэрилгөөр нилээд гээгдэжэ ябана гэжэ энэ зүблөөн дээрэ олохон хүнүүд хэлэһэн байна. Тэрэшье тон зүб, — гэжэ тэрэ хэлэнэ.—Зүгөөр Сибирьтэ нарин ба нарибтар ноохотой хонидые олоор үсхэбэрилдэг болохо тухай парти, правительствын табиһан зорилгые эндэхи хонишод нэрэтэй солотойгоор бэелүүлжэ шадаха бэзэ гэжэ найдажа байһан тухайгаа мэдүүлхыем зүбшөөгыт.

Зүблөөндэ хабаадагшад Сибириин ба Дальна Востогой бүхы хонишодто, хониной-товарна фермэнүүдые даагшанарта, колхозуудай түрүүлэгшэнэртэ, МТС-үүдэй директорнуудта болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэ хандаһан Хандалга баталан абаа.

* * *

Августын 28-най амаралтын үдэр зүблөөндэ хабаадагшад колхозуудта экскурсяар гаража, Иволгын аймагай «Коммунизм», Сэлэнгын аймагай XVIII партсъездын, Тельманэй нэрэмжэтэ колхозуудта айлшалжа ерээ. Айлшад эдэ колхозуудта ябахадаа нииитын бүхы ажахытай танилсаһан, отара, фермэнүүдтэ ябажа, илангаяа хони үсхэбэрилгын асуудалнуудаар һонирхоһон байна.

ХЭБЛЭЛЭЙ ШЭНЖЭ[illegible]

Таряагаа гээлтэгүйгөө[illegible] хуряахын түлөө тэмсэ[illegible]

Ториин аймагай колхозууд ба МТС-үүд энээнһээ урда жэлнүүдтэ таряа хуряалгаяа ехээр унжагайруулдаг, энэ ушарһаа орооһо таряагаа гээлтэ хоролтодо оруулдаг байгаа. Теэд үнгэрэгшэ жэлнүүдэйнгээ эдэ дутагдалнуудһаа зохихо тобшолол хэжэ, энэ жэлдэ таряагаа тон богонихон болзор соо гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряан абаха бодото хэмжээнүүдые тус аймагай колхозуудай болон МТС-үүдэй мүнөөшье хараалаагүй байһые таряа хуряалгын түрүүшын үдэрнүүд харуулба.

Бургалтайн ба Ториин МТС-үүд таряа хуряалгын машина техникые саг соонь заһабарилжа дүүргээгүй. Заһабарилагдаһан зарим комбайнуудынь таряа хадахаяа гараһан түрүүшын үдэрһөө эхилжэ эбдэрээ. Хрущевой, Молотовой нэрэмжэтэ, «Заветы Ильича» ба бусад колхозуудта жатканууд, лобогрейкэнүүд үшөө хүсэд заһабарилагдаадүй байһаар.

Таряагаа богонихон болзор соо хуряажа абахын тула комбайнова агрегадуудые хоёр халаанда хүдэлмэрилүүлхэ тухай энэ жэлдэ эндэ нилээд хэлсэгдэһэн байгаа. Зүгөөр мүнөө нэгэшье агрегат хоёр халаан соо хүдэлмэрилжэ эхилээдүй. Гэхэ зуура, комбайнова зарим агрегадууд хүнүүдээр мүнөө хүрэтэр хүсэд бүридхэгдөөтүй байха юм.

Таряа хатааха, сэбэрлэхэ тушаа зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд зохихо һаналаа табинагүй. Жэшээнь, Хрущевой нэрэмжэтэ, «Коммунизм» колхозууд механизированнэ тогуудһаа байха, таряа хатааха юрын газарнуудаа һайтар бэлэдхэжэ шадаадүй. Таряа хуряалгада хабаадалсажа ябаһан механизаторнуудай, колхозниугуудай байра байдалда, эдеэ хоолдо, тэдэнэй саг соогоо амарха хэрэгтэ зохистой анхарал хандуулагданагүй.

Энэ жэлдэ тус аймагай олонхи колхозуудта таряан нилээд һайнаар ургаа. Зарим участогуудта таригдаһан намарай хара таряанай гектар бүриһөө 15—17 центнер орооһо таряан хадагдажа абтана.

Колхозууд болон МТС-үүд таряагаа имагтал богонихон болзор соо хуряажа шадаа һаа, орооһо таряагаа гээлтэ хоролтодо оруулангүйгөөр, гектар бүриин 2—3 центнер таряа ехээр хуряажа абаха байна. Тиихын тула таряагаа илгаад хуряаха, ондоогоор хэлэхэдэ, таряагаа түрүүлэн хадаад, удаань сохижо абаха шэнэ арга үргэнөөр хэрэглэхэ шухала.

Зүгөөр Ториин, Бургалтайн МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд [illegible] гээгдэнги заншалаа бари[illegible] таряа хуряалгада шэнэ, түр[illegible] метод нэбтэрүүлхэ хэрэг[illegible] хэрэгээр хандаһан байна. Т[illegible] гаад хуряалгада техникэ[illegible] нэгэшье МТС бэлэдхээгүй.

Теэд эдэ ба бии байһан [illegible] тагдалнуудта **«Торейский [illegible]ник»** газетэ ямар сэгнэлтэ [illegible] таряа хуряалгые болон т[illegible] рэндэ тушаалгые хэр зэрг[illegible] руулнаб? Энэ асуудалда ха[illegible] хын тула тус газетын һа[illegible] хэблэгдэн гаргагдаһан ном[illegible] абажа үзээ. Жэшээнь, авгу[illegible] дэ, 17-до гаргаһан номе[illegible] шэнжэлэн үзээбди. Зүгөөр [illegible] аймаг доторнь таряа хуря[illegible] гэлжэ эхилээшьегүй һаа, ко[illegible] болон МТС-үүд хуряалгад[illegible] бэлэдхэжэ байгаа. Таряа х[illegible] да ямар колхозой гү, али [illegible] хэр зэргэ бэлэдхэлтэйгээр [illegible] байһан тухай нэгэшье ста[illegible] шье корреспонденци үгөөгү[illegible] юм. Теэд энэ тон шухала ка[illegible] бэлэдхэл тухайда аймагай г[illegible] мерһоо номер бүхэндөө бэ[illegible] ряа хуряалгын бэлэдхэлд[illegible] тагдалнуудые саг соонь з[illegible] шүүмжэлхэ, тэдэниие усад[illegible] муудые заажа үгэхэ ёһото[illegible] «Торейский колхозник» газ[illegible] гэжэ шадаагүй байна. Д[illegible] лэгдэһэн хоёр номернуудта[illegible] ряалга тухай юушье бэшэг[illegible]

Теэд удаадахи ном[illegible] КПСС-эй аймкомой ээлжээт[illegible] тухай ехэ материал газеты[illegible] нюурта үргэлжэ толилогдо[illegible] харин таряа хуряалгые хэ[illegible] бэлэдхэлтэйгээр аймагай [illegible] дай, МТС-үүдэй эхилжэ [illegible] энээнһээ һайса мэдэхын а[illegible]

Энэ газетын хуудаһануу[illegible] хуряалгые, кукурузаар сило[illegible] гые унжагайруулһан удаа[illegible] ябадалые хурсаар шүүмжэ[illegible] тьянууд хэблэгдэнэгүй.

Эдэ бүгэдые хараад [illegible] «Торейский колхозник» [illegible] редакци таряа хуряаха [illegible] ряа гүрэндэ тушааха асуу[illegible] харалаа огто хандуулнаг[illegible] тобшолол хэхэдэ болоно. Э[illegible] тус газетын тон ехэ дутаг[illegible] Энэ дутагдалтай саашадаа [illegible] болохогүй.

Таряа хуряалгые, орооһ[illegible] гүрэндэ тушаалгые номерһо[illegible] бүхэндөө харуулжа байха, [illegible] богонихон болзор соо гээлт[illegible] тогүйгөөр хуряан абаха хэ[illegible] хы колхозниугуудые ба меха[illegible] нуудые элсүүлэн хабаадуул[illegible] шэ газетэ бүхэнэй мүнөө [illegible] шухала зорилго мүн.

Түрүү арга методые үргэнө[illegible] нэбтэрүүлхэ

Байгша оной июлиин һүүл багаар Хандагатайн леспромхоз өөрынгөө эрхим трактористнууд нүхэд Трусов, Тулатас гэгшэдые механическа аргаар модо таллуулха түрүү дүй дүршэлөө Байкальска леспромхозойхидто дамжуулан үгэхыень эльгээгээ һэн. Эдэ нүхэд «КТ-12» гэжэ трактораар модо таллуулдаг юм. Эдэнэр коллективэйнгээ найдабариие нэрэтэй солотойгоор дүүргэхын түлөө шэнэ газарта ошоод, оролдосотойгоор хүдэлмэрилжэ захалаа. Эдэ нүхэд модо таллуулха даалгабаряа үдэрһөө үдэртэ дүүргэнэ, сүлөөтэй сагтаа тракторайнгаа техническэ дутагдалнуудые усадхана.

Трусов Тулатас хоёр сугтаа хүдэлхэдөө ээлжээгээр трактор жолоододог, тросоор модо дэгээдэдэг юм. Эдэ трактористнуудай түрүү арга метод Байкальска леспромхозой модо таллуулдаг хүдэлмэришэдые һонирхуулаа. Тэдэ хоёртой нэгэ газарта хүдэлөөгүй хүдэлмэришэд тэдэнэй түрүү дүй дүршэлые халан абаха гэжэ оролдодог болоо. Тиин эндэхи зарим хүдэлмэришэд тракторайнгаа техническэ багахан дутагдалнуудые усадхаа, тиигээд нормын ёһоор үдэрэй 47 кубометр модо таллуулха аад, мүнөө 100—105 кубометр таллуулдаг болоһон байна.

Гэбэшье, Байкальска леспромхоз (директорынь нүхэр Процин, главна инженерынь нүхэр Кораблев) модо таллуулгын түрүү арга методые леспромхозойнгоо бүхы хүдэлмэришэдэй дунда нэбтэрүүлжэ үшөөл шадаагүй. Жэшээнь, Соболихинска модоной пункт (техноругынь нүхэр Афанасьев) модо таллуулха, шэрэхэ түсэбөө дүүргэдэггүй зандаа.

Зүгөөр Байкальска леспромхозой дирекци августын һүүл багаар трактористнуудтайгаа тусгаар суглаа хэжэ, Хандагатайн леспромхозой түрүү трактористнуудай шэнэ арга метод тухай зүбшэн хэлсэхэ, энэ түрүү методые халан абаха гэжэ хараалаа.

Эрхим трактористнууд Трусов Тулатас хоёр иимэ амжалта яагаад туйланаб гэхэдэ, нэгэдэхеэр, халаанай үедэ бии болоһон техническэ болон бусад [illegible]нуудые дары усадхана. [illegible] дахи халаандаа тэдэнэр [illegible] тораа заабол бэлэдхэнэ[illegible] торайнгаа креплениие [illegible] хана, бүхы частьнуудынь [illegible] доно, модо таллуулгын хэрэ[illegible] дые һайса шалгана. Халаа[illegible] рахынгаа урда тээ тэдэнэр [illegible] гоёо үшөө дахин шалгана, [illegible] даа хүрэхэ тоһодолгын [illegible] нуудые, хэрэгтэй болохо т[illegible] ябана. Хоёрдохёор, тэдэнэ[illegible] мэрилжэ байхадаа бэе бэе[illegible] лалсадаг, эбтэй эмхитэйгэ[illegible] ладаг, час минута бүхэнөө [illegible] ашагладаг. Тиимэһээ тэд[illegible] леспромхозой хүдэлмэри[illegible] орходоо модоёо һураггүй т[illegible] ашадаг. Тэдэнэр модо ашал[illegible] гаяа шадамараар, зүбөөр эх[illegible] Энэнь тэдэнэй ажалай а[illegible] гол арга нүхэсэлэй нэгэни[illegible] Нүхэд Трусов Тулатас хоёр [illegible] таа нэгэ доро 4—6 кубоме[illegible] ашажа, трактораингаа хүсы[illegible] даа абадаг. Гэхэтэй хамта, [illegible] ска леспромхозой хүдэл[illegible] трактортаа нэгэ доро 8—[illegible] кубометр модо ашажа мод[illegible] гэеэ удааруулдаг, трактор[illegible] дэг байна.

Юрэнхыдөө эндэхи лесп[illegible] тракторист бүхэн модо отод[illegible] зартаа ерэжэ, трактораа б[illegible] хёод, чокёровщигой модоё[illegible] шаргагалтарынь хүлеэдэ[illegible] байгаа. Нүхэд Трусов Тул[illegible] эдэндэ орходоо ондоогоо[illegible] мэрилнэ. Тэдэ ажал ехэтэ[illegible] мэринүүдые—модо тросодо[illegible] гые сугтаа хээд, нэгэнэй[illegible] шын тросые зохёожо байх[illegible] гөөдэнь трактортаа һуу[illegible] дүтэлүүлхэ лебёдкоёо хүдэ[illegible] халдаг. Иигэжэ ажаллах[illegible] хүдэлмэри дүүргэлгэдэ хоё[illegible] бага саг гаргагдана.

Хандагатайн леспромхоз[illegible] трактористнуудай шэнэ ар[illegible] дые республикымнай бусад [illegible] хозуудай хүдэлмэришэд х[illegible] жа, эрхим шанартай модо[illegible] гадуур гүрэндөө үгэхэ а[illegible] найдагдана.

И. А[illegible]

Ӱдха түгэлдэр агитациин түлөө

...нистическэ партиин Цент... Комитедэй июльскэ Пленумэй ...хэбэрние бэелүүлхын зо... манай республикын бүхы ...д промышленность ба хү... ...ыгаа хүгжөөхын түлөө ...байна.

...үедэ илангаяа хүдөө ажа... ...рюусалгатай саг болобо. ...адуу малда хүсэд хүрэхэ тэ... ...лдхэхэ, тарианай ургасые ...болзор соо һайн шанартай... ...жа абаха, гүрэндэ та... ...аха ба худалдаха түсэбые ..., малай ашат шэмые дээ... ...гэхэ мэтын хойшо... ...гүй хүдэлмэринүүд хэг... ...байна. Мүнөө эдэ хү... ...нүүдые амжалтатайгаар ...э шадабал колхозуудай ба... ...байһан хэмжээ-ябуулганууд 1957 онуудта урагшатайгаар ...дэхэ болоно бшуу. Тии... ...эдэ бүхы шухала хүдэлмэри... ...эмхитэй һайнаар үнгэргэхэ ...колхоз, МТС, совхоз бүхэнэй ...хала зорилго мүн болоно.

...нитын малые бүдүүн ...тэ тэжээлээр гүйсэд хан... ...рилгоор республикын олон... ...зуу болон МТС-үүд үбһэ ...е эмхитэй һайнаар ябуул... ...а. Илангаяа Байгал шада... Прибайкальска, Байкало... Кабанскын аймагуудай ... үбһэ хуряалгые һай... ...хадхэбэ. Тиихэдэ Түнхэнэй, ...тайн, Иволгын аймагууд энэ ...муу бэшэ амжалтануудые ...байха юм.

...ябажа байһан колхозууд ...түүдэй дүй дүршэл юун ...ршэлнэб гэхэдэ, тэндэ мал... тэжээл бэлэдхэлэй, таряа ..., дархашуулай, тракторна ...уудта, кукуруза ургуулгын ...удта ажаллажа байһан кол... ...уд болон механизаторнуу... ...нда ойлгууламжын, хү... ...гын хүдэлмэри һайнаар ..., социалистическэ мүры... ...сөөр эмхидхэгдэһэн бай... ...лэ агитационно-ойлгууламжын ...хүдэлмэри нэгэ кампаниһаа ...кампаниин эхилтэр ябуулаг... ...хашадаг бэшэ, харин саг ..., таһалгаряагүйгөөр ябуу... ...байдаг. Агитационно хү... ...е партийна эхин органи... ...элдэб түхэл маягтайгаар ... байна. «Малшадай «Механизаторнуудай үдэр» ...нүүд үнгэргэгдэдэг. Тэн... газетэ, «Дайшалхы хууда... ...слни» гаргагдажа байдаг. ...нуудай, улаан булангуу... ...лиотекэ болон клубуудай ...һайнаар эмхидхэгдэнхэй. ...болгон Хориин аймагай Марксын нэрэмжэтэ колхозой ...организациин агитколлектив ...абаад үзэе. Тус колхозой ...организаци (секретаринь Сухадаев) малшадай дунда ...онно-хүмүүжүүлгын, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри зүбөөр ...шадаа. Эндэ малшадай һайнаар үнгэргэгдэнэ.

...Марксын нэрэмжэтэ колхозой фермэнүүдтэ, тарианай үбһэнэй бригадануудта хамта 31 агитатор хүдэлнэ. Агитаторнуудта туһаламжа үзүүлхын, заабари үгэхын тулада парторганизаци семинар үнгэргэдэг. Агитаторнууд нүхэд Ж. Цыбенов, Ц. Базарова, С. Непрякин гэгшэд илангаяа һайнаар хүдэлнэ. Ойлгууламжын хүдэлмэрие колхозойнгоо, аймагайнгаа шиидхэжэ байһан зорилгонуудтай нягта холбоотойгоор үнгэргэдэг. Хүдөө ажахын түрүүшүүлэй дүй дүршэл, шэнэ, түрүү юумэн тухай хөөрэжэ, тэрэниие ойлгуулха, ажалда хэрэглэхэ гэжэ агитаторнууд оролдодог.

Эмхидхэлэй болон ниитэ-политическэ хүдэлмэриин һайжарһанай ашаар энэ колхоз һү һаалгаар аймаг соогоо түрүүлжэ ябана. Үнгэрһэн 10 һара соо үнеэн бүриһөө 837 литр һүн һаагдаа. Жэлэй дүүрэтэр 1200 литр хүргэхэ гү, али нёдондонойхиһоо хоёр дахин ехэ һү һааха уялга абанхай. Һү, мяха тушааха жэлэйнгээ түсэбые энэ колхоз үни дүүргээ.

Прибайкальска аймагай олонхи колхозуудай парторганизацинууд ойлгууламжын хүдэлмэри колхознигуудай дунда зүбөөр табижа шадаа. Тэрэнэй ашаар мүнөө үбһэ хуряалга колхозуудта эршэмтэйгээр ябуулагдана.

Энэ мэтын һайн жэшээ, баримтануудые олоор харуулжа болохо байна. Гэхэтэй хамта, ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри хаа хаанагүй һайнаар табигданхай гэжэ хэлэхээр бэшэ. Республикын нэгэ зарим колхозуудай агитаторнууд үни удаан саг соо хүдэлмэрилдэггүй, ямаршье ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулдаггүй байна. Иимэ байдалтай саашадаа эбсэжэ огто болохогүй.

Мүнөө хүдөө ажахые хүгжөөхэ талаар парти, правительствaар табигдаад байһан шухалын шухала зорилгонуудые эршэмтэйгээр бэелүүлхын тулада бүхы хэмжээн абтаха ёһотой. Хүдөөгэй ажалшадай политическэ эдэбхиие дээшэлүүлхын, тэдэниие партиин XX съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ хабаадуулхын тулада түбхын түрүүн ойлгууламжын хүдэлмэри үргэн далайсатайгаар ябуулха хэрэгтэй. Тиимэһээ колхоз, МТС, совхоз бүхэнэй партийна эхин организаци агитколлективэйнгээ хүдэлмэрие бүхы хэмжээгээр һайжаруулха, агитаторнуудай хүдэлмэридэ саг үргэлжын туһаламжа үзүүлжэ байха зорилготой.

Агитаторнууд болбол мүнөө гол түлэб ямар асуудалнуудта анхаралаа хандуулха ёһотойб гэхэдэ, нэгэдэхеэр, партиин Центральна комитедэй июльскэ Пленумэй шиидхэбэрие, мүн тус Пленумэй дүнгүүдээр боложо үнгэрһэн Областной партийна эдэбхитэдэй суглаанай тогтоолые хүн бүхэндэ һайнаар ойлгуулжа үгэхын түлөө тэмсэхэ; хоёрдохёор, эб найрамдалай, уласхоорондын хани харилсаанай, уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха хэрэгтэ зорюулагдаһан манай Советскэ правительствын гадаадын сэсэн мэргэн политикые ажалшадта ойлгуулха хэрэг болоно.

Эдэ бүхы ниитэ-политическэ хүдэлмэри ажахын зорилгонуудтай нягта холбоотойгоор ябуулагдаха ёһотой. Дээрэ хэлэгдэһэнэй ёһоор, мүнөө үедэ ажахын ямар шухала зорилго табигданаб гэхэдэ, ниитын малажалые ерэхэ үбэлжэлгын үедэ гүйсэд хүрэхэ бүдүүн ба шэмэтэ тэжээлээр хангалга болоно. Ойрын хэдэхэн үдэрнүүдтэ тэжээл бэлэдхэлэй темпые эрид хурдадхаха, ургаһан ногоо, кукуруза болон үбһэн болохогүй бусад хээрын ногоонуудые силос болгон дараха гэһэн зорилго мүнөө табигдажа байна.

Тэжээл бэлэдхэлгэтэй нэгэн доро таряа хуряалга, тэрэниие гүрэндэ тушаалга ябуулагдажа байна. Таряа хуряалга хаа хаанагүй захалаа. Тиимэ дээрэһээ тарианажал дээрэ хүдэлмэрилэгшэдэй дунда политическэ хүдэлмэри мүн лэ һайнаар ябуулагдаха зэргэтэй болоно. Партийна организацинууд агитаторнуудаа зүбөөр хубаарилан, харюусалгатай шухала участогуудта табиха ёһотой. Агитаторнууд болбол партиин уряа лозунгнуудые ажалшадта хүргэхэ хүндэтэ уялгатай байна гээшэ. Энэ уялгаяа шадамараар ба зүбөөр дүүргэхын тулада тэдэнэр өөһэдынгөө политическэ мэдэрэлые үдэр бүхэндэ дээшэлүүлхэ, газетэ, журналнуудые ба уранһайханай литературые олоор уншаха, ойлгогдоогүй юумэеэ ойлгожо абахын тула хэшээл оролдолго саг үргэлжэ гаргаха зэргэтэй.

Хүдөөгэй коммунистнуудта, тэдэнэй дайшалхы туһалагшад бологшо агитаторнуудта хэгдэдэг эрилтэнүүд улам бүри ургана. Үдэр ерэхэ бүри колхознигуудай политическэ болон культурна хэмжээниинь улам ургана. Тэдэнэй эрилтэнүүд дээшэлнэ, һонирходог асуудалнуудынь олон болоно.

Ушар иимэһээ агитаторнуудай политическэ бэлэдхэлые, ниитэ мэдэрэлэйнь хэмжээе дээшэлүүлхын тулада хүдөөдэ хүдэлмэрилдэг багшанарые, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые, врачуудые ба бусад бэлэдхэлтэй хүнүүдээр агитаторнуудай семинар дээрэ лекци, элидхэл уншуулжа байха шухала.

«Түрүү колхозуудай, МТС-үүдэй, совхозуудай дүй дүршэлые, новаторнуудай туйлалтануудые хараадаа абангүй мүнөө үедэ ажахые хүтэлбэрилхэ гээшэ ажахыгаа зорюута гээгдэлдэ байлгаха гэһэн удхатай... Хүдөө ажахые хүтэлбэрилхэ гээшэ нэн түрүүн түрүү дүй дүршэлые, наукын туйлалтануудые шудалха, согсолхо ба дэлгэрүүлхэ хэрэг болоно» гэжэ Н. С. Хрущев хэлэнэ. Тиимэһээ агитатор хамаг түрүү шэнэ юумые дэлгэрүүлжэ байха ёһотой. Выставкэдэ хабаадагшадые, мүн аймаг, колхоз дотороо хүдэлжэ байһан түрүү хүнүүдые өөрынгөө хүдэлжэ байһан фермэ, звено, отарада урижа асараад, тэрэнэй дүршэл тухай хөөрэлдөөнүүдые эмхидхэхэ хэрэгтэй. Хараһан ойлгоһон хамаг түрүү, шэнэ юумые колхозно, совхозно үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхын түлөө агитатор сэхэ шууд тэмсэжэ байха уялгатай.

Б. Борисов.

Улан-Үдын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой коллективэй дунда КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөн үргэн далайсатайгаар дэлгэрнэ. Вагонно-комплектовочно цехын нүхэр Глумышкинай хүтэлбэрилдэг слесарьнуудай бригада ажалай үндэр бүтээсэ туйлажа, халаанайнгаа даалгабарие 180—200 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: цехын комсорг Евгений Глумышкин.

А. Мантаевай фото.

Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо

ТҮРҮҮ ҺААЛИШАН

Колхозой нэгэдэхи һүнэй-товарна фермын һаалишад КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, эршэмтэй һайнаар ажаллажа байна. Һаалишан-комсомолка Лидия Бадмаева үнгэрһэн юһэн һарын дүнгөөр һаамхай үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 2500 литрһээ 3354 литр хүрэтэр һү һаажа, аймаг соогоо алдаршанхай.

ШЭНЭ ГЭРНҮҮД БАРИГДАНА

Жаргаланта нютаг жэл ерэхэ бүри болбосон түхэлтэй болоно. Тэндэхи нютагай ажалшад илангаяа энэ жэлдэ өөртөө гэрнүүдые олоор барая. Колхозой центр дээрэ шэнэ больница баригдажа дүүргэхэ дүтэлөө.

ИНДЮК ШУБУУН ҮДХЭГДЭНЭ

Колхоз индюк шубуунай 200 гаран дальбараа Кабанскын аймагһаа һаяхан асарба. Мүнөө эдэнэрынь һайн байрада байлгагдажа, һайн эдеэ хоолоор хангагдана. Энэ шубуунай мяханиинь ехэ һайн юм.

Сэлэнгэ.

Б. Халзанов.

КУКУРУЗЫН ПОЛИ ДЭЭРЭ

Занграйн аймагай XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой кукурузын полинууд колхозой центрһээ холо бэшэшье юм. Колхознигууд үдын халуунии обёоронгүй, ехэл сүлөөгүй хүдэлмэрилнэ, кукурузаяа хуряана. Тээ тэндэ комбайн хүүенэ, кукуруза ашаһан автомашинанууд полиин захада малтагдаһан силоснэ траншейн хажууда ошожо тогтоно. Энэ үдэр һүнэй-товарна фермын бригадын бригадир Потёмкин түрүүтэй эндэ ерэһэн байба. Һаалишад бүхы үнеэдтээ үбэлжэлгын үедэ хүсэд хүрэхэ силос дараха гэһэн уялга абаһан байна. Тэдэнэр үгэдөө хүрэхын түлөө оролдоно. Үнеэдээ үдэрэй гурба дахин һааһаар, эдеэлүүлһээр, үнеэдэйнгээ хойноһоо харууһалһаар байтарынь үдэр үнгэрдэгшье һаань, һаалишад үдэр бүри 3—4 час түхай саг алмажа, силос даралгада ябана. Һаалишад ажалдаа ехэ ханалгатайгаар хандадаг байна. Үнгэрэгшэ үдэшэнь эхилһэн аад, мүнөөдэр үдэ багта тэдэнэр траншейн 50 тоннын таһалгада силос даража дүүргэбэ.

—Һаалишаднай һэрюусэжэ байжа, аалиханаар хүдэлжэ шадахагүйл, —гэжэ нүхэр Потёмкин хэлэнэ.—Силос ямар һайн бэ гэжэ тэдэнэрэй мэдэхэгүй һаа, хэн мэдэхэ һэм. Жэшээлхэдэ, нёдондо хээрын ногоогоор дараһан силоснай һүрхэй һайн бэшэ һэн. Силосэйнгээ нүхэнэй амһарые муугаар бүглэһэмнай, агаар орожо, шанарынь муудаһан байгаа. Муушагшье һаань, тэрэ силос үнеэднай амтархан эдижэ, һү үгэсэеэ бүри дээшэлүүлһэн байгаа. Мүнөө дарагдажа байһан силосэй шэмэ шанарынь һураггүй дээшээ байха гэжэ һанагдана. Зүгөөр кукурузаяа набтар башни соо силослэхэ байгаабди. Теэд үбһэ хуряалгын эхилтэр набтар башни түхеэржэ шадангүй, мүнөө траншей соо даража байнабди. Траншей болон набтар башни дүүргэхээр кукурузын ургаса абтаха байха. Набтар башнида кукурузын дутабал, хээрын ногоо даралсахабди. Юрэдөө үбэлжэлгын үедэ үнеэдэй шэмэхээр силос дарагдаха даа.

—Үшөө тиихэдэ, — гэжэ Потёмкин үргэлжэлүүлнэ, — кукурузын эшэ набша хэршэхэ механизмшьегүй һаа, силос даража болохо юм гэжэ мэдэхэгүй байгааб. Теэд тэрэ механизмын орондо комбайн тааруулхада ехэ зохид байнал. Тэрэнэй кукуруза хадаад, барабан соогуураа гаргахадань, силосэй ногоон хэршэгдэшэнхэй, гансал нүхэн соо дарахаар болодог байба. Бидэ автомашинаар асарһан бэлэн ногооe нүхэн соо нягтаар дарахал хүдэлмэритэй боложо, ехэ амарбабди. Силосэй нүхэнэй дүүрэхэтэй сасуу гусенична трактораар силосээ даруулнабди. Тиихэдэмнай силос соо багаханшье агаар үлэнэгүй. Илангаяа энэ ушар ехэ удхашанартай бшуу. Юрэдөө эрхим шанартай силостэй болохо ёһотойбди.

— Тиимэ, тиимэ, — гэжэ кукуруза асалжа байһан эхэнэр бүхы һаалишадай зүгһөө дуугарна. — Хай, колхознай мүнөө жэл һүтэйшье, тарган мяхатайшье ондо орохонь ха...

Һүүлээрнь, комбайнай хадажа ябаһан газарта ошохо зуураа наһажаал эхэнэр намдууханаар хөөрэнэ:

— Кукурузамнай набтараар ургашоо. Наранай элшээр ядаа гэхын аргагүй. Гансал кукурузаяа саг соонь уһалжа шадаагүй гээшэбди. Зүгөөр кукурузамнай үдхэн, квадрадуудпай тэрэл зандаа, нэгэншье эшэ үхөөгүй.

Кукурузын үргэн ногоон намаанууд һулахан һэбшээндэ далбалзан надхана. Полиин углуу тойроод, комбайн наашаа ерэжэ ябана. Теэд полиин ута гээшэнь — тэндэ ябаһан комбайнай абяан дуулданагүй.

Курбын МТС-эй агроном Дора Потаповна Иванова кукурузын яажа ургуулагдаһан тухай хөөрэнэ:

— Ехээр һайрхажархихаар юумэ үгы. Ута, хүйтэн хабар, бороо хура багатай зун боложо, бэрхэшээлтэй байгаа һэн. Гэбэшье, кукурузымнай ургаса муу гэхээр бэшэ. Хабарай хүйтэндэшье, зунай халуундашье, колхознигууд, механизаторнууд оролдосотойгоор ажаллаа. Тиигэжэ тарилгын урда тээ кукурузын полиие уһалаад, квадратно-гнездовой аргаар таряа һэн. Һүүлээрнь «Беларусь» трактораар ряд хоорондын элдүүрилгэ хоёр дахин хэгдээ. Зүгөөр кукурузын эшэ намаагай ургажа байхада уһалжа шадаагүйбди. Мүн бороо хура тэрэ үедэ багаар ороо. Ямаршье һаа, кукурузамнай колхоздо ехэхэн туһатай байха даа. Энээхэн полиһоо яһала ехэ ургаса хуряахабди. Нүгөөдэ участогуудһаа энэ полиинхидо орходоо бүри ехэ ургаса хуряагдаха байха. Үшөө хээрын ногоогоор силос даралсахабди. Үнеэднай тэжээлээр ядахагүй гэжэ һананаб.

Тииһээр байтар комбайн хүрэжэ ерэбэ. Тэрэмнай таряа хуряадаг юрын лэ комбайн байба. Гэбэшье, МТС-эй механизаторнууд тэрэ комбайные заһабарилжа, дегүүдынь дээшэнь үргөөд, хедерыень таруулһан байна. Комбайнер Акинф Козлов тэрэ комбайнаар үдэр бүри 15 гектар кукуруза һайн шанартайгаар хуряана. Тиигээд хадагдаһан кукуруза комбайнай барабан соогуур гарахадаа хэршэгдээд, тэрэ дороо автомашинада ябууд дундаа ашаалагдана. Хэдэн автомашина 10—15 минута болоод лэ, удаа дараа һэлгэсэлдэн кукуруза зөөнэ.

Кукурузаар силос дарахын хажуугаар колхозой бусадшье шухала хүдэлмэринүүд замханагүй: һаалишад һү һаалгые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэнэ, таряанай полинууд дээрэ хуряалгын хүдэлмэри улам үргэдэнэ. Сабшалан дээрэ шэнэ шэнэ һүринүүд бодхоогдоно.

Колхознигууд КПСС-эй XX съездые ажалай амжалтаар угтахын түлөө шууд тэмсэжэ байна.

И. Николаев.

Хараалһан хэмжээ-ябуулгануудай дүүргэлтые шалгая!

Улаан Оронго" колхоздо

...Үдэ городһоо Кяхта орохо ...60-яад километр ябахада, ...уужам тала нэмжын ха... Шоссе харгын зүүн тээхэ... ...ой байһан Сагаан нуур дээ... ...тэн саашань харахада, 3— ...ой газарта шэнэ түхэлэй ...аржыжа байха. Энэ хадаа «...Оронго» колхозой центр ...хажуудань зэргэлээд түмэр ...лейто бэедэ Саянтын МТС ....

...баруун тээшээ зурыһан сэхэ ...тай энэ тосхоной тэг дун... ...зой правлени, клуб, дунда ..., магазин гэхэ мэтын томо ...байшангууд жэрынэ. Колхо... ...рын зүүн захада шулуугаар ...һан, улаан черепицэ ху... ...хэдэн ута сагаан барил... ...соо илгарна. Энэ племен... ...-товарна фермын үнеэдэй, ...байранууд, тэжээл буй... ...цех, дүтэхэнэ гахайн фер... ...нууд мүн лэ шэнээр ба... ... Эндэхи фермэнүүдэй ...гүйсэд механизацилагда... .

...зой правленидэ орохолоор ...шэрээр шэрдэмэл зура... ...диаграмма ба плакадууд ...хаарнь үлгөөтэй. Энэнь колхозой коммунистнуу... ...лнин бүхы гэшүүдэй жэ..., КПСС-эй ЦК-гэй ян... ...Пленумэй шиидхэбэринүү... ...эн хэлсэхэдээ баталан аба... ...жээ-ябуулгануудые харуул... ... Теэд энэнь миил саарһан ...рагдаһан бэшэ, харин тэрэ... ...хинь болото ажал дээрэ ...дээд байна.

...ШЫН АМЖАЛТАНУУД

...ажахын гол һалбаринь ...болонхой. Тиимэһээ колхозой правлени, партийна эхин организаци онсо анхаралаа адуу малай тоо толгойе олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ хандуулна. Энээн тушаа 1955 ондо дүүргэгдэхэ хэмжээ-ябуулгануудай зарим дүнгүүдые харуулхада иимэ байна.

Табанжэлэй түсэбэй ёһоор хони үсхэбэрилгэ ехэ ашаг олзотой хүгжэнги ажахы болохо зэргэтэй. Зүүн Оронго, Нарһан толгой, Янгаажан, Баруун Оронго, Сэлэнгэ гэхэ мэтын газарнуудта хони үсхэбэрилхэдэ ехэ таатай зохид бэлшээриин газар бии. Тэндэ хэдэн жэл ажаллажа, дүй дүршэл ехэтэй болоһон хонишод олон. Цыдендамба Очиров, Ошурдан Цыбендоржиева, Ханда Жигмытова, Дабажит Цыремпилова болон бусад түрүү хонишодооро оронгоорхин омогорходог.

Энэншье буруу бэшэ. Колхозой хонишодой оролдолгоор мүнөө жэл хониной нооһо абалга нилээд дээшэлбэ. 1955 ондо хонин бүриһөө дунда зэргээр 2,4 килограмм нооһо абаад байна. Тэрэ тоодо нарин нооһотой хонидһоо дунда зэргээр 5,7 килограмм нооһон абтаа. Бүхы дээрээ нооһоной валовой суглуулбариин түсэб үлүүлэн дүүргэгдэбэ. Суута хонишон Цыдендамба Очировай отарын хонин бүриһөө 3,3 килограмм нарибтар нооһон абтаһан байха юм.

Хонишодһоо һаалишадшье дутанагүй. Колхозой племенной фермын түрүү һаалишад Лубсан Бадмаева—1657 литр, Янжа Омоктуева —1785 литр, Санжит Доржиева — 1585 литр һү үнеэн бүриһөө һаагаад байна.

Колхозой хүтэлбэрилэгшэд гансахан племенной фермэдээ һаналаа табидаг бэшэ, харин нютагай үүлтэрэй үнеэдэй һү үгэлгые дээшэлүүлхын хойноһоо ехэхэн оролдолго гаргаа. Энэнь тон зүб. Юуб гэхэдэ, үнеэдэйнгээ тоогоор һүнэй-товарна фермэнь гол һуури эзэлнэ.

Тиимэһээ нютагай үүлтэрэй үнеэдтэшье концентрированнэ тэжээл, силос таһалгаряагүй үгтэһэн байха юм. Тэрэнэй ашаар нютагай, үүлтэрэй үнеэдһээ дунда зэргээр 10 һара соо мянгаад литр һү һааһан һаалишад олон. Жэшээлхэдэ, һаалишан Пелагея Собенникова даалгагдаһан 12 үнеэдһээн 12954 литр һү һааба. Мүн Цыбикдари Бадмаева —12395 литр һаажа, жэлэйнгээ түсэбые 150 процент дүүргээ. Жэлэйнгээ һү һааха түсэбые 10 һарада дүүргэһэн һаалишадай дунда Базарханда Бадмаева, Лубсанпурбо Дашиева, Чойжит Цыбикова болон бусад түрүү һаалишад ороно. Һаалишан Цыбикдари Бадмаевагай даажа байдаг гүүртэ бүхы дээрээ һү һааха жэлэйнгээ даалгабарие 10 һара соо 120 процент дүүргэһэн байха юм.

—Мүнөө жэл үнеэдһээ һү ехээр һаахын түлөө яһала оролдолго гаргагдаа,—гэжэ хоёрдохи һүнэй-товарна фермые даагша Дашинима Цыденов хөөрэнэ. Үбэлдөө, хабартаа, мүнөө зунайшье үедэ үнеэдтээ таһалгаряагүй концентрированнэ тэжээл үгэжэ, үдэртөө гурба дахин һаажа байнабди.

Үнэхөөрөөшье малай һү шэмые дээшэлүүлхын түлөө ехэхэн оролдолго гаргагдана. Энэ хэрэгые нэн түрүүн колхозой правлени, тэрэнэй түрүүлэгшэ Дашинима Ринчинович Цыренжапов ударидана.

Мүнөө жэл гахай шахан таргалуулха талаар бага зэргэ хүдэлмэри хэгдэһэн байна. Жэлэй эхинһээ хойшо 23 гахай шахан таргалуулжа, гүрэндөө 24 центнер шэгнүүритэйгээр тушааба. Мүнөө 76 гахай шахагдажа байна. 1955 оной эсэс болотор түсэбөөрөө хараалһан 150 толгой гахайе таргалуулха арга бии байна. Мүн гүрэндэ тушаагдаха хони, үхэр һайн бэлшээридэ табигдажа, таргалжа байна. Артелиин колхознигууд Саянтын МТС-эй механизаторнуудтай нягта холбоотойгоор хүдэлжэ, хабарай тарилгые богони болзорто, һайн шанартайгаар үнгэргөө. 100 гектар шэниисын, 200 гектар кукурузын, 30 гектар хартаабхын талмайда нэмэлтэ тэжээл, минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдаһан байна.

Орооһо таряанай ургасые харахада пар дээрэхи таряан онсо илгарна. Тэрэ һайн эдеэтэйгээр, үдхэнөөр ургаһан байна.

—Мүнөө жэл илангаяа июль һара бороогүй тооной байбашье, түсэбөөр хараалһанай ёһоор, гектар бүриин 9 центнер орооһон гаража шье болохо байна,—гэжэ колхозой түрүүлэгшэ хэлэнэ.

Гадна, хэмжээ-ябуулгануудаар хараалагдаһанай ёһоор 42 гектарта хартаабха, 40 гектарта овощь таригдаһан байха юм. Энээнэйнь ургаса мүн лэ бараг һайн байна.

1955 ондо дүүргэгдэхэ хэмжээ-ябуулгануудай ёһоор колхоз дотор ехэхэн барилгын хүдэлмэри ябуулагдана. Мүнөө үедэ 90 тугалай байха байра бүтээгдээд, 100 үнеэдэй, 1800 хонидой багтаха 3 шэнэ байранууд, 100 квадратна метр талмайтай теплицын комбинат баригдажа байна. Илангаяа силоснэ барилганууд олоор бүтээгдэбэ. Хэрбээ түсэбөөр 1500 тонно силосэй барилгануудые шэнээр барихаар хараалбал, мүнөө 2800 гаран тоннын баттаха силосэй набтар башнинууд, траншейнүүд бүтээгдээ. Тэрэ хадаа цементированнэ ба модон ханануудтайгаар хэгдээ.

ЮУН ХЭГДЭЭДҮЙБ?

1955 ондо хараалагдаһан хэмжээ-ябуулгануудаа бэелүүлхын хойноһоо нилээд ехэ хүдэлмэри хэгдэбэшье, энэ хэрэгтэ дутагдалнууд яһала бии байна.

Түбхын түрүүндэ малай гарзалха, һубайрха ябадал үзэгдэнэ. Тэрэнһээ боложо үнеэдэй тоо түсэбөөр хараалагдаһанһаа 105 толгойгоор дутуу. Хони үсхэбэрилхэ түсэб 95 процент дүүрэбэ. Хонидые жэлдээ хоёр дахин хурьгалуулха ябадал эмхидхэгдэбэгүй.

Тахяа, галуу үсхэбэрилхэ түсэб үлүүлэн дүүргэгдэбэшье, тахяагай үндэгэ абалга урдынхидаал адли тон бага байна. Үнгэрһэн 10 һарын дүнгөөр дунда зэргээр тахяа бүхэнһөө оройдоо 38 үндэгэн абтаа. Энэ ушар юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, тахяагай фермэдэ анхарал бага табигдана. Колхозой правлени, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд тахяае зүбөөр эдеэлүүлхэ, харууһалха хэрэгые тооногүй. Илангаяа минеральна тэжээл бага үгтэнэ. Заримань үлүү таргалһанһаа гү, али хүгшэрһэнһөө боложо үндэгэлэнэгүй. Тэрэнһээ гадна, колхозой правлениин, шалгалтын комиссиин зүгһөө үндэгэ абалгые һара бүри шалгадаггүй байна.

Гэхэтэй хамта, адуу малдаа үбһэ тэжээл бардам хүрэхөөр абахын түлөө хараалһан хэмжээ-ябуулгануудынь ехэнхидээ дүүргэгдэһэн байна. Жэшээлхэдэ, мүнөө жэл Оронго гол дээрэ хаалта шэнээр баригдажа, 2000 шахуу гектар сабшалангай, бэлшээриин газар, огород уһалагдадаг болоһон байна. Гэбэшье, сабшалан һайжаруулха бүхы арга боломжонууд хэрэглэгдээгүй байшоо. Наг шэбхэ, минеральна үтэгжүүлгэнүүд сабшалан дээрэ тон бага гаргагдана, сабшалан харууһалга үшөөл һуладана.

Тиимэһээ, мүн энэ жэлэй хабарай хүйтэнһөө боложо үбһэ ногооной ургаса муу байба. Гэхэтэй хамта, тэжээл бэлэдхэлгын, силос даралгын хүдэлмэридэ ехэнүүд дутагдалнууд ушарба. Тэжээл бэлэдхэл ехэ гээлтэтэй, зарим бригадада шанар муутайгаар үнгэргэгдэжэ байна. Жэшээнь, Баруун Оронго гэжэ газарта Саянтын МТС-эй үбһэ хуряалгын комплексно бригада хүдэлһэн байна, тэрэнэй бригадираар Дамбадугар Ажуев ажаллаба. Теэд энэ бригадын хүдэлһэн газарта хуряалгын шанар муу, тракторна тармуурынь үбһэеэ ехээр гээнэ, сомоо сомоходоо набтараар һурилнэ. Мүн шугы бургааһанай оёор, канавануудай заха һайса сабшагдаагүй үлэшоо. Эдэ бүгэдэһөө боложо үбһэн бага абтана. Үбһэнэй валовой суглуулбари арайхан гэжэ 21 процент болоо, оройдоо 440 тонно силос дарагдаһан байха юм.

Тэжээл бэлэдхэлэй талаар хараалһан хэмжээ-ябуулгануудаа дүүргэхын түлөө колхозой хүтэлбэрилэгшэд үбһэ хуряалгаяа үргэлжэлүүлхэ, кукурузын ногоогоор силос даража түргэн дүүргэхэ, зелёнко болон солоомоёо гээлтэгүйгөөр суглуулжа абаха байна.

* * *

Һаяхан партиин айкомой бюро дээрэ тус колхозой түрүүлэгшэ Дашинима Ринчинович Цыренжапов 1955 ондо хараалһан хэмжээ-ябуулгануудаа хэр зэргэ бэелүүлжэ байһан тухайгаа тоосоо хэлэн байна. КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолой үндэһөөр табигдаһан хэмжээ-ябуулгануудаа бэелүүлхэдээ «Улаан Оронго» колхозой правлени болон партийна эхин организаци зарим тэды амжалта туйлабашье, ехэнүүд дутагдалнуудтай байна гэжэ партиин айкомой бюро тэмдэглээд, тэдэ дутагдалнуудаа дары усадхахыень колхозой хүтэлбэрилэгшэдые уялгалба.

КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зоригжонхой «Улаан Оронго» колхозой колхознигууд социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, ажахын бүхы кампанинуудые амжалтатайгаар дүүргэхэ бэзэ гэжэ найдахаар.

Б. ГЫЛЫКОВ.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

ГФР ба СССР-эй хоорондохи харилсаануудай гуримшуулагдахые немецүүд хүсэнэ

Советскэ правительствын ба Германска Федеральна Республикын правительствын хоорондо ното абалсаhанай hүүлээр, канцлер Аденауэрэй Москва мордохо болзорой дүтэлхэ бүри ГФР СССР хоёрой хоорондохи харилсаануудые гуримшуулха тухай асуудал бүхы немецүүдэй гол анхаралые хандуулна. Советско-германска харилсаануд тухай, германска асуудалые шиидхэхэ арга замууд тухай олохон немецүүд тон ондоогоор харадаг болоо гэжэ хэлэхээр байна. Энэ хубилалтын гол удхые лодорхойлхо зуураа, Германска Демократическа Республикын премьер-министрын орлогшо Отто Нушке хадаа дүрбэн гүрэнэй правительствонуудые Толгойлогшонорой Женевскэ зүблөөнэй эсэстэ бэе бэеэ ойлголсохо ба харилсан ажаллаха талаар таатай зохид эрхэ байдал тохёолдобо гэжэ тэмдэглэhэн байха юм. «Мүнөө үедэ мүн иимэ эрхэ байдал Германидашье тогтоохо шухала байна... Эб найрамдалай ба бэе бэеэ ойлголсохо үзэл Германида дэлгэрхэ ёhотой» гэжэ Нушке онсо тэмдэглэбэ.

Федеральна республикын немецүүд Советскэ Союз тушаа ондоогоор hанадаг боложо байна. «Бидэнэй Москва ошоод байхадаа хараhан үзэhэн юумыемнай хэншье этигэхэгүй,—гэжэ hаяхан СССР ерэhэн рурска буржуазна журналист Хадек-Штейнер бэшэнэ. — Һүүлшын 20 жэлэй турша дотор хэдэн зуугаад номууд ба газетэнүүдтэ бэшэгдэhэндэ орходоо бүхы юумэн тад ондоо байна». Монополистнуудай газетэнүүдтэ Советскэ Союзда эсэргүү шэглүүлэгдэhэн худал хуурмаг юумэнүүдэй хэр ехээр хэблэгдэhэннинь баруунгерманска журналистда мэдээжэ байгаагүй hаа, хэндэ мэдээжэ байха гээшэб! Энэ худал хуурмаг үгэнүүд мүнөө үедэ этигэгдэхэеэ болижо байна. ГФР ба СССР-эй хоорондохи харилсаануудые гуримшуулха тон шухала байhан тухай Баруун Германиин немецүүдтэ улам бүри эли болоно.

«Советскэ ба германска арадуудай хоорондохи харилсаанууд hайжаруулагдаха зэргэтэй. hайжаруулагдажа болохооршье байна гэжэ бидэнэр этигэбэбди», — гээд Баруун Германиин мэдээжэ спортивна ажал-ябуулагша Яков Шейринг хэлэнэ. СССР Германска Федеральна Республика хоёрой хоорондохи харилсаануудай гуримшуулагдаад байгаа hаань, уласхоорондын түгшүүрилые hулаpуулха хэрэгтэ ехэхэн туhа болохо hэн гэжэ хэдэ хэдэн германска газетэнүүд тэмдэглэнэ. Уласхоорондын түгшүүрилые hулаpуулга, Европодо аюулгүй байдал хамтаараа сахиха системэ бии болголго, ГДР-эй ба ГФР-эй немецүүдэй хоорондо бэе бэеэ ойлголсохо ябадал тогтоолго ба тэдэнэй хоорондохи холбоо барисаае бэхижүүлгэ — эдэ бүгэдэ парижска хэлсээнүүдэй баталагдаhанай hүүлээр орёо бэрхэ болоhон германска асуудалые үнэн зүбөөр шиидхэхэ гансахан лэ арга зам мүн болоно.

Баруун Германиин ажал хэрэг ябуулдаг бүлэгүүд СССР ба ГФР-эй хоорондо бата бэхи экономическа холбоо барисаан тогтоогдохо бэзэ гэжэ ехээр найдана. СССР ГДР хоёрой хоорондо худалдаа наймаанай нягта холбоо барисаанай байгуулагдаад байхада, харин СССР ГФР хоёрой хоорондо иимэ холбоо барисаанууд мүнөө үедэ таhалданхай. Гэхэтэй хамта, урданай Росси, тэрэнэй hүүлээр тогтоогдоhон СССР Германитай худалдаа наймаа хододоо хэдэг байhан юм. Жэшээлхэдэ, 1931 ондо Германиин станок бүтээлгын промышленностиин бүхы продукциин 35 процентнь, электротехническэ промышленностиин гарраhан бүхы продукциин 20 процентнь Советскэ Союз руу эльгээгдэдэг байгаа. Советскэ Союзайл худалдан абаhан дээрэhээ хэдэн мянган немецкэ хүдэлмэришэд ажалгүйдэхэ аюулhаа абарагдаhан, немецкэ фабрика болон заводуудай олон тоото ээзд үгырэлгэ, хооhоролгоhоо аршалагдаhан юм. «Бүхы промышленна бүлэгүүд Росситай худалдаа наймаа улам ехээр эрхилхэ дуратай боложо байhан юм. Мүнөө үедэ энэ заншалаа үшөө мартаадүй байhаар. Урданайхи шэнгеэрээ үргэн ехэ худалдаа наймаа эрхилхэ сагай дахяад ерэхыень лэ хүлеэжэ байна» гэжэ гамбургска «Ди Вельт» газетэ hаяхан бэшэбэ.

Парижска хэлсээнүүд «заатагүй хэрэгтэй юм» гэhэн урданай худал хуурмаг hанамжа Баруун Германида хүндээ бууража байна. «Аденауэрые Москва уриhан ябадал хадаа парижска хэлсээнүүдэй баталагдаhанай hүүлээр лэ Германиие нэгэдүүлжэ болохо юм гэhэн хэбэртэйгээр федеральна канцлерай хэлэhэнтэй яашье зохилдоногүй»,—гэжэ «Телеграф» газетэ бэшэнэ. Парижска хэлсээнүүдэй бэелүүлэгдэхэ болоо hаа, германска асуудалые амжалтатайгаар шиидхэхэ арга боломжо бии болохогүй байна гэжэ «Вестдейчес Тагеблат» гэжэ нүгөө газетэ тэмдэглэнэ. Энэ талаар «Рейнише-вестфелише нахрихтен» гэжэ баруунгерманска газетэдэ урданай полковник ябаhан Фон Бонон бүришье эли hанамжа бэшэhэн байна. Хэрбээ Баруун Германиие дахяад зэбсэглэхэ болоо hаа, тэрэниие дайн байлдаанай газар болгохо аюул бии болоно гэжэ тэрэ эрид сэхээр мэдүүлбэ.

Нийтэгерманска хэлсээ баталха асуудалые Баруун Германида байдаг олохон немецүүд тад ондоогоор харадаг болоо. ГФР-эй тусхай тушаалта хэдэ хэдэн ажал-ябуулагшад Германска Демократическа Республикатай харилсаа байгуулха ябадалда эсэргүүсэдэг байха юм. Зүгөөр Германиин нэгэдэлые туйлахын тула зональна хилэнүүдэй хоёр тээ байhан немецүүдэй холбоо барисаан бэхижүүлэгдэхэ ёhотой гэжэ олониитын зүгhөө шанга эрилтэ табигдана. Федеральна правительство энээнhээ хойшо ГДР-эй правительствотай хэлсээ хэхэ ябадалhаа түбэгшөөхэ ёhогүй гэжэ «Берлинер Виртшафтсблатт» гэжэ Баруун Берлинэй буржуазна журнал тоолоно. «Эхо Дер Цейт» гэжэ нэрэтэй католическа еженедельник иигэжэ бэшэнэ: «Хэрбээ иимэ эрилтэнүүд (ГДР-эй ба ГФР-эй хоорондо харилсаа байгуулха тухай—А. Ш.) мүнөө дээрээ үсөөншэг гарадагшье байгаа hаа, Аденауэрэй Москвада дүтэлхэ бүри улам олоор дуулдадаг болохол зэргэтэй».

Аденауэрэй Москва мордохын урда тээ Германиин мүнөө үеын эгээн шухала асуудалнууд тухай документые КПГ-эй правлениин секретариат хэблэлдэ гаргаба. Немецкэ пролетариадай ба бүхы ажалшадай хүсэл эрмэлзэлгые мэдүүлhэн энэ документ дотор иимэ зорилгонууд табигдана: ГФР ба ГДР-эй хабаадалгатайгаар аюулгүй байдалые хамтаараа сахиха нийтэевропейскэ системэ бии болголго, парижска хэлсээнүүдые бэелүүлхэ ябадалhаа арсалга, немецкэ милитаристнуудые зэбсэглэхэ ябадалда шэглүүлэгдэhэн бүхы хэмжээ-ябуулгануудые болюулга, ГФР ба ГДР-эй правительствонууд ба парламентнуудай хоорондо хэлсээ хэлгэ.

Уласхоорондын түгшүүрилые hулаpуулха ба Германиие нэгэдүүлхэ дурагүй монополистическэ ба милитаристска этэгээдүүд Баруун Германида ехэхэн нүлөөтэй байhаниинь мэдээжэ. Английска нэгэ газетын мэдээсэhэнэй ёhоор эгээл тэдэнэр «Аденауэрэй Женевскэ аюулда орохоёо байhан тухай» мүнөө үедэ хашхаралдадаг. Зүгөөр уласхоорондын түгшүүрилые hулаpуулха, СССР-тэй харилсаагаа гуримшуулха, аюулгүй байдалые хамтаараа сахиха системэ бии болгохо, бүхы немецүүдэй хоорондо харилсан ажаллалгые бэхижүүлхэ, ондоогоор хэлэхэдэ, бүхы немецүүдэй ба бүхы Европын интересүүдтэ тааруулан германска асуудалые шиидхэхэ ёhотой гэhэн эрилтэнүүдые федеральна республикын олон тоото немецүүд, элдэб ажалтай хүнүүд табижа байна гэжэ бүхы баримтанууд харуулна.

Хойто Африкада болоhон событинууд юу харуулнаб

Алжирай ба Французска Мароккын хүн зон нэгэ талаhаа, нүгөө талаhаа, французска сэрэгүүд полици хоёрой хоорондо шуhата тулалдаанууд болобо. Гурбан үдэрэй турша дотор 2 мянгаhаа доошо бэшэ марокканецууд, алжирецууд болон французска сэрэгшэд алуулаа. Тэндэхи хүн зоной хүдэлөөе дарахын тула французска засагаархид танкнууд, самолёдууд болон артиллери хэрэглэбэ. Хүдэлөөндэ хабаадалсаhан Мароккын болон Алжирай хүн зон гам хайрагүйгөөр хэhээгдэнэ, зобоогдоно. Газетэнүүдэй мэдээсэhэнэй ёhоор, французска сэрэгүүд hуурин газарнуудые галдана, амгалан хүн зониие хюдана. Орёо түбэгтэй байдал тохёолдоhоор зандаа.

Хойто Африкада болоhон событинууд гансашье Мароккын ба Алжирай хүн зониие хүлгүүлээ бэшэ, харин Франциин доторой политическэ эрхэ байдалые эрид хубилгаhан байна. Хэдэ хэдэн парламентска фракцинууд болзорhоонь урид национальна суглаа зарлахые эрибэ. Мүнөөнэй правительствын унажа магад байhан тухай французска зарим газетэнүүд бэшэнэ.

Мароккодо болоhон событинууд гүнзэгы шалтагаануудтай байха юм. Бүри 1912 ондо французска сэрэгүүд марокканецуудай хэhэн ехэ буhалгаае даража, «протекторат» тухай договорто гараа табихыень Мароккын султаниие баадхаhан юм. Тэрээнhээ хойшо французска Мароккын 9 миллион хүн зон национальна бэеэ даанхай байдалайнгаа түлөө тэмсэл хэжэ үргэлжэлhөөр. Дэлхэйн хоёрдохи дайнай hүүлээр колониальна системын хаха бута hүрэхэдэ, Мароккодо национально-сүлөөлэлгын хүдэлөөн улам үргэнөөр дэлгэрбэ. Мароккын нэгэдэлэй ба бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэлдэ, протекторадые ба тэгшэбэшэ договорнуудые үгы болгохын түлөө тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр оролсохыень урялhан бэшэг 1946 оной август hарада марокканска патриодууд хэблэлдэ гаргаба. 1950 оной октябрь hарада марокканска олониитын организацинууд Мароккодо бэеэ даанхай байдал олгохо тухай эрилтэ хэhэн меморандум гаргаба. Мүн энэ жэлдэ олон хүнэй хабаадалгатай демонстрацинууд ба сэрэгэй урдаhаа эсэргүүсэhэн тулалдаанууд Мароккодо болоhон байна. Ороной городууд ба хүдөө нютагуудта олон зоной хабаадалгатай буhалгаанууд дэлгэрhэн юм.

Французска засагаархид энэ ехэ национально-сүлөөлэлгын хүдэлөөе тоодо абангүйгөөр, Марокко колониальна ёhо гуримтай байлгаhаар зандаа. Марокканецуудай буhалгаанууд болон бэеэ даанхай байдалай түлөө хэhэн тэмсэлые гам хайрагүйгөөр даранад. Хойто-Африкада болоhон событинууд тушаа мэдүүлгэ хэхэ зуураа, французска правительствын толгойлогшо Эдгар Фор гэдэг бүхы гэмыень марокканецууд ба алжирецуудта тохобо. Энээнhээшье саашадаа «гам хайрагүйгөөр» хэhээхэбди гэжэ тэрэ хэлэhэн байна.

Французска ба Дүтын Востогой оронуудай хэблэлэй мэдээсэлнүүд дээрэhээ харахада, Мароккодохи байдал улам орёо бэрхэ боложо байна. Энэнь юугээр тайлбарилагданаб гэхэдэ, нютагай хүн зоной национально-сүлөөлэлгын тэмсэлэй хажуугаар эндэхи газар уhые эзэмдэхын түлөө баруунай ехэ ехэ гүрэнүүд мүн лэ тэмсэдэг байха юм. Хойто-атлантическа пактда хабаадалсадаг зарим нэгэн гүрэнүүд Хойто Африкын хүн зоной ба Франциин хоорондохи бэе бэедээ харша харилсаануудые өөhэдынгөө ашаг туhада хэрэглэхые оролдоно гэжэ французска тусхай тушаалта нюурнууд дурагүйтэнэ гээд «Аль-Кахира» гэжэ египетскэ газетэ тэмдэглэнэ. «США Хойто Африкые экономическа талаарнь эзэмдэхые эрмэлзэнэ, мүн тэрэшэлэн Англишье французуудай эзэлдэг стратегическэ позициие буляалдаха дуратай» гэжэ энэ газетэ бэшэнэ.

Мүнөө үедэ французска правительственна делегаци ба марокканска политическэ ажал-ябуулагшадай хоорондо хэлсээн хэгдэжэ эхилэнхэй. Эдэ хэлсээнүүдэй зорилгонь хадаа «марокканска түлөөлэлгэтэй правительство» байгуулха тухай французска түсэбые бэелүүлхэ ябадал болоно гэжэ зарим нэгэн французска газетэнүүд тоолоно. Хэблэлэй мэдээсэhэнэй ёhоор, эдэ хэлсээнүүд балай hайн эрхэ байдалда үнгэрhэн янзагүй.

Французска засагаархидай Мароккодо хэжэ байгаа ябуулгануудые Франциин прогрессивнэ олониитэ эрид шууд буруушаана. «Хэhээлтэ, дарлалта гээшэ ямаршье асуудалые шиидхэжэ шададаггүй, харин ехэнхи ушарнуудта бүдүүлиг аашануудые далдалхын түлөө хэрэглэгдэдэг»,—гэжэ «Либерасьон» газетэ бэшэнэ. Францииншье, марокканецуудайшье али алинайнь интересүүдые хараадаа абалсажа, марокканска асуудалые эбэй ёhоор шиидхэхэ ёhотой гэжэ олохон газетэнүүд эрилтэ табина.

Франциин коммунистическэ партиин мэдүүлгэ «Юманите» газетэдэ тунхаглагдаба. Французска Марокко ба Алжирта хэгдэжэ байгаа колониальна зэрлиг муухай хэhээлтэнүүд тэрэ мэдүүлгэ дотор эрид шууд буруушаагдана. Хэрбээ арадуудай эрхэ сүлөөдэ ба бэеэ даанхай байдалда эрмэлзэhэн hанал хүсэлые, мүн тэрэшэлэн Франциин өөрынь бодото интересүүдые хараада абалсаhан политика ябуулаал hаа, Хойто Африкын асуудалые шиидхэжэ болохо байна, харин арадуудай эрхэ сүлөөдэ ба бэеэ даанхай байдалда эрмэлзэhэн hанал хүсэл колонизаторнуудай интересүүдтэй яашье зохилдодоггүй гэжэ Франциин коммунистическэ партиин мэдүүлгэ дотор онсо тэмдэглэгдэнэ.

А. ШАТИЛОВ.

Хүгжэлгэ багатай оронуудай үхибүүдтэ туhаламжа үзүүлгэдэ СССР-эй хабаадалга

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Хэблэлдэ мэдээсэгдэhэнэй ёhоор, 1955 ондо үхибүүдтэ туhалха ООН-эй фондодо СССР-эй правительство 2 миллион түхэриг оруулаа.

СССР-hээ ООН-эй дэргэдэ байгаа түлөөлэлгын газар хадаа фондын гүйсэдхэгшэ директортэ бэшэг эльгээбэ. Өөрынгөө үгэхэ болоhон взносто оруулан, хүгжэлтэ багатай оронуудай үхибүүдтэ 1955 ондо туhаламжа үзүүлхэ фонддо 700.000 түхэригэй доро дурсагдаhан товарнуудые оруулха гэжэ СССР-эй правительство шиидээ гэжэ тус бэшэг дотор хэлэгдэнэ: сахар—50 тонно, рис—250 тонно, манна крупа—50 тонно, үсхэрүүлэгдэhэн hү—50 тонно, хлопчатобумажна бүд 205.000 метр, үхибүүдэй одеяланuудые—2.000 хэhэг.

Һомологдоhон мүнгэнэй үлэгшэ 1.300.000 түхэригыень Советскэ Союз дурсагдаhан фонддо медицинскэ түхеэрэлтэ ба медикаментнуудые эльгээлгэдэ, хүгжэлтэ багатай оронуудта советскэ медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдые, тэрэ тоодо үхибүүдэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдые эльгээхэ хэрэгтэ гаргашалхаар бэлэн байна.

Үхибүүдтэ туhаламжа үзүүлхэ ООН-эй фонддо оруулагдаха взносые гаргашалха хэрэгые СССР-эй Улаан Хэрээhэнэй ба Улаан Хахад-hарын обществонуудай Союзай гүйсэдком СССР-эй правительствын гуйлтаар өөртөө даажа абаа.

Уhанай үерhөө хохидоhон Индиин хүн зондо СССР-эй туhаламжа

Һүүлэй хэдэн неделиин туршада ехэ бороогой ороhоной эсэстэ Индиин зүүн районуудта, Ассам, Баруун Бенгали, Бихар, Уттар, Прадеш гэжэ штадуудта ехэ үер боложо, олон миллион хүн хохидоhон, тарилга усадхагдаhан, олон мянган гэр байшангууд hандарhан байна.

Индидэхи СССР-эй Хэрэгүүдэй Саг зуурын этигэмжэтэ нүхэр Г. И. Ашуров августын 25-да Индиин гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо А. К. Чандада орожо, Индиин зүүн районуудта уhанай үерлэhэнhөө боложо, индийскэ арадай хохидоhондо Советскэ правительствын hанаагаа зобожо байhыень мэдүүлээ, мүн тэрэшэлэн СССР-эй Улаан Хэрээhэнэй ба Улаан Хахад-hарын обществонуудай Союзай гүйсэдхэхэ комитет уhанай үерhөө хохидоhон хүнүүдтэ туhалхын тулада индийскэ 100 мянган рупи Индиин премьер-министрын фонддо оруулхаар шиидээ гэжэ тэрээндэ мэдээсэбэ.

Үерhөө хохидоhон хүн зондо туhалхын тулада дурсагдаhан мүнгые эльгээхэтэеэ хамта СССР-эй Улаан-Хэрээhэнэй ба Улаан Хахад-hарын обществонуудай союзай гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ профессор Г. А. Митерев Улаан Хэрээhэнэй индийскэ обществын түрүүлэгшэ г-жа Раржкумари Амрит Каур гэгшэдэ телеграмма эльгээгээ. Индиин зарим штадуудай хүн зоной уhанай үерhөө хохидоhондо СССР-эй Улаан Хэрээhэнэй ба Улаан Хахад-hарын обществонуудай союзай hанаагаа зобожо байhыень мэдүүлбэ.

Г-н Чанда hанаагаа зобожо байhанайнь, туhаламжын түлөө баясхалан хүргөө. (ТАСС).

Гетеборгдо боложо байгаа зононууд хоорондын турнир

ГЕТЕБОРГ, августын 27. (ТАСС). Долоодохи тур дээрэ Бронштейн Кересые шүүhэн, Пахман (Чехословаки) Петросян хоёр, Пильник (Аргентина) Штальберг (Швеци) хоёр тэнсэhэн байна. Иливицкий Спасскые, Рабар (Югослави) Доннерые (Голландн) шүүгээ.

Найдорф (Аргентина), Филипп (Чехословаки) гэгшэд тэнсээ. Тиихэдэ зургаадахи турhаа үлэhэн Унцикер Висгайер хоёрой парти тэнсэлгээр дүүрээ.

ГЕТЕБОРГ, августын 27. (ТАСС). Наймадахи тур дээрэ Штальберг — Найдорф, Петросян, —Рабор, Спасский—Бронштейн гэгшэд тэнсээ Керес—Пахманиие шүүгээ.

Мүн энэ тур дээрэ Филипп (Чехословаки) Гимарые (Аргентина), Сабо (Венгри) Бисгайерые (США), Иливицкий—Геллерые шүүгээ. Унцикер (Баруун Германи)—Пильник (Аргентина) хоёр тэнсээ.

Хойшолуулагдаhан партинууд наадагдажа, Унцикер Паннода, Фудерер (Югослави) Гимарта, Слива Бисгайерта шүүгдээ. Сабо Мединые шүүгээ. Медина мүн Доннерто шүүгдээ. Слива Панно хоёр тэнсээ.

Наймадахи турай hүүлээр түрүүлжэ ябаашад гэхэдэ, Бронштейн —7-hоо 5,5, Панно—8-hаа 5,5, Иливицкий ба Сабо гэгшэд 8-hаа 5—5 очкотой болонхой.

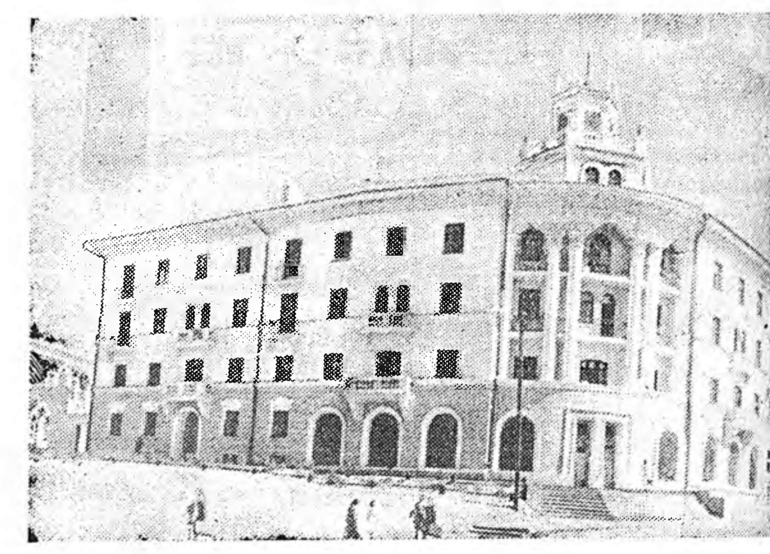

Республикымнай столица—Улан-Удэ городто жэлhээ жэлдэ гоё hай[...] нууд баригдана, олон тоото ажалшад шэнэ байрада ороно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ; Трактовая үйлсэдэхи байрын шэнэ гэр.

А. Мантаевай [...]

СПОРТ

БМАССР-эй спартакиада

Августын 26-hаа республикын городуудай ба hайндуранай спортивна обществонуудай республиканска спартакиадын түгэсхэлэй мүрысөөн БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ захалба. Волейболоор, футболоор ба велосипедээр болохо энэ финальна уулзалгануудта хамта 200 спортсменүүд хабаадалсана.

100 метрын урилдаанда В. Голованов («Буревестник») түрүүлэн ерээ. Эхэнэрнүүдэй дундаhаа А. Воронцова («Спартак») энэ талые 12,7 секунда соо гаталжа, республиканска рекорд туйлаа. Үндэрые харайлгаар Каночин (1 метр 70 сантиметр) түрүү hуури[...] Данкова («Буревестник») [...] хилгөөр ба утые харайлгаа[...] амжалтануудые туйлаба.

800, 5000 метрын урилдаа[...] нирхолтойгоор үнгэрөө. А. [...] («Байкал») 800 метрын тал[...] нута 59 секунда соо гаталж[...] публикын шэнэ рекорд [...] Мүн 5000 метрын урилдаа[...] Шарипов түрүүлэн ерээ.

4х100 метртэ болоhон [...] урилдаанда эхэнэрнүүдэй [...] нуудай дундаhаа спартага[...] шүүлэй дундаhаа «Буревест[...] ществын команданууд түр[...] ринуудые эзэлээ.

А. И[...]

Профсоюзай ба ДОСААФ-эй гэшүүд СССР-[...] арадуудай Бүхэсоюзна спартакиадада бэлэд[...]

ДОСААФ-эй Улан-Удын Городской комитет ба гүрэнэй худалдаа наймаанай профсоюзай обком СССР-эй арадуудай спартакиадада бэлэдхэлгэдэ зорюулан профсоюзуудай месткомуудай, ДОСААФ-эй эхин организацинуудай түлөөлэгшэдэй хоорондо буудалгын мүрысөө үнгэргэбэ. Энэ мүрысөөндэ 6 местком хабаадаа.

«Пищеторгын» месткомой, ДОСААФ-эй эхин организациин команда нэгэдэхи hуури эзэлжэ, абажа болохо 500 очкоhоо 296-е абаба. Энэ командада нэгэдэхи зэргын диплом, дамжуулгын мүнгэн кубок ба хабаадагша бүхэндэнь профсоюзай обкомой, ДОСААФ-эй горкомой грамота барюулагдаба.

«Главторгодеждын» коман[...] дохи hуури эзэлээ. Мүн эн[...] дада хоёрдохи зэргын дипл[...] хим буудатшадтань гра[...] үгтэбэ.

Столовонуудай трестын [...] тивэй команда 3-дахи hуури [...] гурбадахи зэргын диплом [...]

Түрүү hуури эзэлхын түл[...] сөөндэ эхэнэрнүүдэй [...] М. Чердонова (75 очкотой), [...] лэй дунда Н. Коско (75 [...] түрүүлбэ. Тэдэндэ мүн лэ [...] зэргын диплом ба үнэтэ ша[...] тэбэ.

А. Н[...]

Редактор Д. Л. ЛОБС[...]

СССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫЕ hЭРГЭЭН БОДХООХ[...] ХҮГЖӨӨХЭ ГҮРЭНЭЙ ГУРБАДАХИ УРЬhАЛА[...]

1955 оной августын 21-дэ Витебскэ городто бол[...] шүүбэринүүдэй 14-дэхи тиражай

СПРАВОЧНА ТАБЛИЦА

Урьhаламжын разряд бүхэнэй серинүүд ба облигаци[...] удаадахи номернуудта шүүбэри тудаба:

Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№
040065	1—50	200	044442	12*)	1 000	049739	11*)	1 000	054450
040070	1—50	500	044560	26*)	25 000	049962	17*)	1 000	054517
040090	05*)	5 000	044611	36*)	1 000	050212	12*)	1 000	054681
040418	21*)	1 000	044620	45*)	5 000	050281	23*)	1 000	054935
040557	25*)	1 000	044655	1—50	500	050315	06*)	5 000	054991
040678	26*)	1 000	044763	45*)	1 000	050322	02*)	1 000	055119
040679	23*)	1 000	044990	27*)	1 000	050325	25*)	1 000	055132
040703	43*)	1 000	045063	1—50	500	050643	07*)	1 000	055157
040824	09*)	1 000	045066	17*)	1 000	050684	1—50	500	055356
040924	29*)	1 000	045078	1—50	200	050866	06*)	1 000	055521
040972	1—50	200	045087	47*)	1 000	050926	1—50	200	055533
040988	1—50	500	045170	40*)	1 000	051033	05*)	5 000	055575
041039	1—50	500	045331	42*)	1 000	051193	14*)	1 000	055875
041527	1—50	200	045378	41*)	50 000	051258	44*)	1 000	055900
041547	1—50	200	045818	15*)	1 000	051272	1—50	200	056015
041574	34*)	1 000	045820	04*)	1 000	051393	12*)	1 000	056056
041585	23*)	5 000	045834	1—50	200	051560	05*)	10 000	056131
041737	45*)	1 000	046049	08*)	1 000	051771	03*)	1 000	056211
041794	18*)	1 000	046279	19*)	25 000	051830	16*)	10 000	056228
041897	43*)	1 000	046479	20*)	1 000	051850	02*)	1 000	056511
041911	1—50	200	046860	09*)	1 000	052276	09*)	1 000	056542
041956	17*)	1 000	047092	40*)	1 000	052332	28*)	1 000	056545
042151	26*)	1 000	047147	23*)	1 000	052380	37*)	1 000	056648
042299	49*)	1 000	047371	13*)	1 000	052424	35*)	1 000	056806
042351	1—50	200	047372	1—50	200	052532	21*)	1 000	056835
042482	37*)	1 000	047443	39*)	1 000	052560	10*)	1 000	056877
042556	48*)	1 000	047466	28*)	1 000	052612	19*)	1 000	057331
042563	1—50	500	047487	1—50	500	052695	1—50	500	057383
042917	1—50	500	047512	1—50	500	052777	17*)	1 000	057446
042963	06*)	5 000	047515	1—50	200	052816	44*)	1 000	057455
043177	1—50	200	047800	39*)	1 000	052929	1—50	200	058073
043348	41*)	1 000	047804	35*)	1 000	053258	20*)	1 000	058210
043384	04*)	1 000	047814	1—50	500	053265	17*)	1 000	058424
043636	13*)	1 000	047878	16*)	1 000	053385	02*)	5 000	058430
043813	48*)	1 000	047910	44*)	1 000	053639	48*)	1 000	059124
043862	22*)	1 000	048004	1—50	500	053819	1—50	200	059391
043907	06*)	5 000	048038	07*)	1 000	053852	1—50	500	059469
043928	39*)	1 000	048568	1—50	500	053986	1—50	200	059609
043993	44*)	1 000	048570	1—50	500	054112	06*)	1 000	059649
044015	10*)	1 000	048690	30*)	10 000	054144	1—50	500	059671
044258	28*)	1 000	049296	35*)	1 000	054175	1—50	200	059746
044294	1—50	200	049439	15*)	1 000	054354	09*)	1 000	060000

*) Энэ серийн облигацинуудай нүгөө 49 номернуудта тус бүри 200 [...] шүүбэринүүд буугаа.

Шүүбэринүүдэй тираж үнгэргэхэ комиссиин [...] ажалшадай депутадуудай Витебскэ областной [...] сэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшын орлогшо

Г. П. Кл[...]

Комиссиин харюусалгата секретарь М. А. С[...]

КНДР-эй АРАДТА МОНГОЛ АРАДАЙ ТУhАЛАМЖА

ПХЕНЬЯН, (ТАСС). Корейн центральна телеграфна агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, малажал хүгжөөлгэдэнь Корейскэ Арадай Демократическа Республикада туhалха зорилгоор монгол арад нарин ноохотой 30 мянган хони КНДР-тэ эльгээхэ гэжэ шиидэбэ. Тэдэ хонид ороной хүдөө ажахын кооперативуудта хубаагдаха байна.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32. заместителя редактора — 32-74. отв. секретаря —27-37. партийной жизни. сельского хозяйства— 47-59. пропаганды и переводов — культуры и быта. промышленности—34-05. местной информации и писем — 24-74. корректорская—32-67. бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00550. Типография министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Заказ [...]